Helyi Esélyegyenlőségi Program

Pörböly

Község Önkormányzata

2024-2029.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) 3
Bevezetés 3
A település bemutatása 3
Értékeink, küldetésünk 11
Célok 12
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE) 13
1. Jogszabályi háttér bemutatása 13
2. Stratégiai környezet bemutatása 13
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége 24
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység 42
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége 57
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége 64
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége 74
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása 78
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága 79
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) 80
1. A HEP IT részletei 80
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése 80
Jövőképünk 80
Az intézkedési területek részletes kifejtése *(kitöltése javasolt, opcionális)* **Hiba! A könyvjelző nem létezik.**
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) **Hiba! A könyvjelző nem létezik.**
3. Megvalósítás 82
3.1 A megvalósítás előkészítése 82
3.2 A megvalósítás folyamata 82
3.3 Monitoring és visszacsatolás 85
3.4 Nyilvánosság 85
3.5. Érvényesülés, módosítás 86
4. Elfogadás módja és dátuma 87

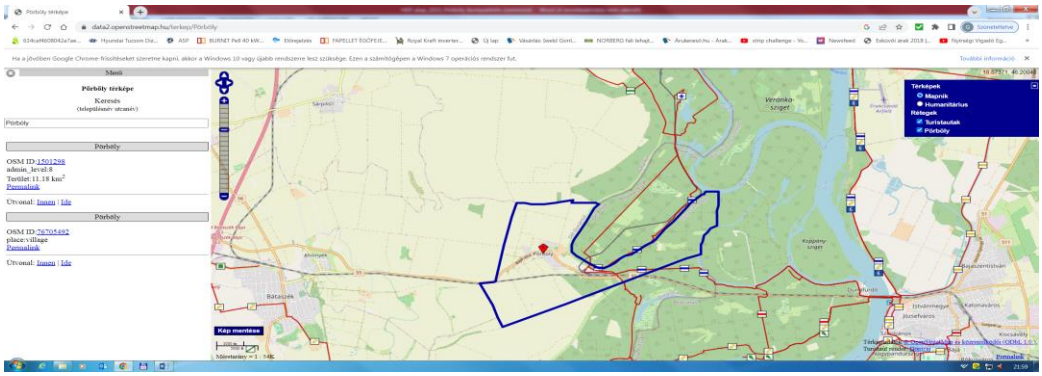
Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához" c. dokumentum szerint elkészítve**, Pörböly Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait[1], valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.
Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

A település az első világháború után alakult ki, lakói a környező tanyákról költöztek ide. Ekkor még Pörbölypuszta néven Alsónyék község belterületi lakóhelyeként tartották nyilván. Az 1956-os és 1965-ös dunai árvizek után jelentősen megnőtt a beköltözők száma, ennek hatására 1985. január 1-jén önálló községgé nyilvánították. 1900-as évek elejéig csak szétszórt tanyavilágban éltek családok, közigazgatási egységet nem alkottak házaik. Később, elégtelennek bizonyulva e megélhetési forma, a tanyák lakói cselédnek szegődtek el a környék uradalmaiba. A források 1920-ban említenek Perbel nevű települést, mely a Kalocsai Érsekség uradalmához tartozott. A település története röviden A szekszárdi dombvidék és a Sárköz találkozása a régészeti leletek szerint már az őskorban is lakott terület volt. A település térségében római kori limes miatt számos őrtorony, megerősített város állt. A rómaiak által létesített fontos hadiút (Buda-Szekszárd-Eszék) funkciója a középkorban is megmaradt. Pörböly nevű falu a középkorban nem létezett. A település

[1] Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

közelében az újkorban nagyra nőtt alsónyéki határ húzódott, ahol egyre több tanya jött létre az idők folyamán. Ezt Nyéki szállás néven (Nyeker Szalaz) és Tok Meiki Szalaz néven a 18. sz.-i I. katonai felmérés is jelöli. A Duna mentén az árvizek nehezítették a letelepedést, az emberek a magasabban fekvő szárazulatokon találtak menedéket az ingoványos területen. A folyószabályozással azonban az addigi megélhetési források megszűntek, emiatt kevés tanya maradt csak fenn e területen.

1986. január 1. óta szerepel a települések nyilvántartásában, saját önkormányzata van. A közeli Gemenci-erdő biztosít munkalehetőséget az itt élőknek. A település nevét 1993-ban ismerte meg az ország a szomorú pörbölyi tragédia megtörténte után. A tragikus autóbusz-baleset után a faluban általános iskola épült, ahol az alsó tagozatos diákok tanulnak. A felső tagozatos általános iskolás diákok továbbra is Bátaszékre illetve Bajára ingáznak, viszont az iskolabusz elkerüli az 1993-as tragédia helyszínéül szolgáló nyékipusztai bekötőúton lévő vasúti átjárót.

Pörböly Tolna megyében, Szekszárdtól 25 km-re, Bajától 11 km-re található. A település az 55. számú főútról közelíthető meg, mely áthalad a belterületen és egyben Pörböly fő utcáját is képezi. A település az M6-os autópályáról Bátaszéknél lekanyarodva is gyorsan elérhető. Áthalad ezen kívül Pörbölyön a Baja-Dombóvár vasútvonal. A település népessége 550 fő körüli. (2015. évi adat). Pörböly mai képe a 60-as években alakult ki, először a főút mentén, majd erre merőlegesen alakultak ki utcák. Ezzel párhuzamosan a külterületi tanyasi életforma megszűnt. Önálló faluvá 1986-ban vált. A település közigazgatási területének keleti részét a Gemenci erdő, nyugati részét pedig egy 500 ha-os mezőgazdasági művelés alatt álló terület teszi ki, így a település megmaradt agrár jellegű falunak. A rendszerváltozást követően, 1990-ben kapta meg Pörböly teljes önállóságát, és lehetőségeihez mérten látja el a település üzemeltetéssel és közigazgatással kapcsolatos feladatait. Az itt élők magatartását, a fiatalok letelepedését szolgálják azok az intézmények, szervezetek, közösségi létesítmények, tárgyi fejlesztések, amelyeket folyamatosan hozott létre, és működtet az önkormányzat: felújított, korszerű villanyhálózat, modern Led közvilágítás melyet 2018 évben újítottunk fel, vezetékes ivóvíz, jó minőségű utak, aszfaltozott járdák, kábeltelevízió, melyet 2004-ben építettek ki, óvoda, alsó tagozatos általános iskola, 2018-ban felújított orvosi rendelő. Az önkormányzat elsősorban azzal igyekszik segíteni a családok letelepedését, hogy kedvező áron kínál vonzó környezetben fekvő építési telkeket.

A település gondosan őrzi nép hagyományait: jól működő a Pörbölyi Hagyományőrző Egyesület.

2017-ben alakult meg a Bodza Lovas sportegyesület. Az egyesület alapítói többévnyi lovas múlttal rendelkeznek. Céljuk a lovaglás széles körű megismertetése. Ehhez a lovasoknak megfelelő körülményeket biztosítanak, és egyben segítik a lovassportok utánpótlás nevelését. A szabadidő kulturált eltöltésére is nagy hangsúlyt fektetnek. Szabadidőlovasok Országos Döntőjét Budapesten, a Nemzeti Lovardában 2023.októberében szép eredményeket értek el.

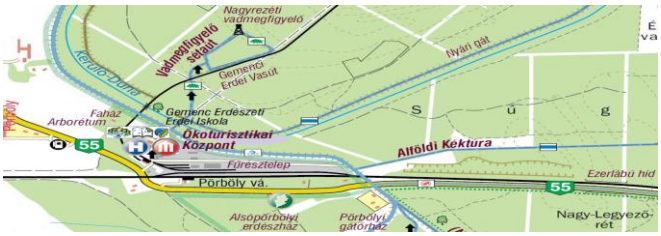
A településszerkezet:
A település a Tolnai-Sárköz területén fekszik közvetlenül a Gemenci erdő mellett. Pörböly közigazgatási területe síkvidéki jellegű, árvízvédelmi gát húzódik a Gemenci ártér mentén. Mivel Pörböly a 20. század közepétől szerveződött településsé, a 18.-19. században készült katonai felméréseken csak a tájalakulást lehet nyomon követni. Pörböly az II. és III. katonai felmérés idején (forrás: mapire.eu/hu) A felméréseken Pörböly, mint erdő szerepel, az, ami akkoriban a mainál kiterjedtebb volt, és a mai belterületet is lefedte.

A III. katonai felmérés 1869-1887 között készült térképén látható, hogy a Nyéki szállások szállás jellegű települést alkottak. A szállások egy út köré szerveződtek, amely nagyjából a mai főút (Bajai út) helyén vezetett. Az 1970-es évek topográfiai térképén látható, hogy a mai település a szállások helyén alakult ki. A település tengelyét a főutca alkotja, mely eleinte a Kerülő-Dunával párhuzamosan halad, majd északi irányban ívesen kanyarodik. Az északra nyíló utcák erre kissé szabálytalanul szerveződnek, a déli irányba nyílók azonban már derékszögű rendszerben, tervezett módon alakultak ki.
A Pörbölyön található helyi védelemre érdemes építményeket részletesen a 2017-ben készített örökségvédelmi hatástanulmány mutatja be. A településen három ilyen építmény van: a vasútállomás épülete, egy régi üzemi épülete, és a temetőben látható kereszt.

A vasútállomás épületének díszét a homlokzat szegmensíves kialakítású ablak- és ajtónyílásai és a vakolt felületeket díszítő téglaberakások képezik. Az épület impozáns természeti környezetben található. Az épület mögött erdő húzódik, előtte 4 idős vadgesztenyéből álló fasor hívja fel a figyelmet a megállóra. Példa értékűen beültették virágokkal az épület környezetét.
A fűrészüzem irodaépülete a Gemenci Erdőgazdaság telephelyén található. A feltehetően a 20. század első felében épült, manzárdtetős épület homlokzatát keskeny, magas háromosztású ablakok tagolják.
Tornácának egy részét a későbbiekben üvegfelületekkel látták el, másik részén faoszlopos nyitott tornác található. A temetőben található Pörböly harmadik építészeti értéke, egy kőkereszt. Talapzatán fülke található.

Nevezetességei:
Az Ökoturisztikai Központ Pörböly határában, az 55-ös főút mellett található. Pörböly Bajától 8 km-re, Bátaszéktől 11 km-re van. Az M6-os autópályáról a 163-as csomópontnál Baja irányába kell letérni. A pörbölyi MÁV állomás követlenül az Ökoturisztikai Központ mellett található.
A turistát a fogadóépület várja büfével és ajándékbolttal, jegypénztárral, de itt található az erdei vasút végállomása, a „Gemenc kincsei – élet az ártéri erdőben” című interaktív kiállítás és a Gemenc Erdészeti Erdei Iskola is.

.

Az Ökoturisztikai Központban áll Frigyes főherceg felújított, vadászkastélyt mintázó kiállítási pavilonja. Az épület ad otthont a “Legenda és valóság: a gemenci gímszarvas” című kiállításnak. A pavilontól indul a Party István egykori legendás fővadász emlékére létrehozott vadászati tanösvény. A kisvasút megállóiban található tanösvények és játszóterek, a megfigyelőtornyok, a Gemenci Méhészeti Gyűjtemény, a Lassiban található halászati bemutatóhely segítségével ismerheti meg a nagyközönség ezt a páratlan, növény- és állatvilágát tekintve egyedülálló tájat.
Baja városában találhatjuk a Pörbölyi Titán (Nagyfa), mely a Móricz-Duna partján áll, és 2013. szeptemberétől hivatalosan is az ország legnagyobb kerületű fája. A sarjakból összenőt óriás kora kb. 100 év, mellmagasságban mért kerülete több, mint 12 méter. A fa megközelítése legkönnyebben az 55-ös útról letérve, a bajai Duna-híd lábánál lévő Potyka csárdától indulva lehetséges.
A Türr István-kilátó Baján található egy szemet gyönyörködtető környezetben, a Duna és Sugovica összefolyásánál. Egy igazán egyedi helyszínt kapott a kilátó a két folyó találkozásánál, amely mára már Baja szimbólumává vált. Bátaszéken található Nagyboldogasszony Római Katolikus Plébániatemplom a város szimbóluma, a templom égbemutató tornya 30 méter magas sisakkal rendelkezik.
Pörbölyön található Magyarország egyetlen dedikált whiskylepárlója, a Gemenc Distillery. 2015-ben kezdtük meg a magyar gabona (grain) whiskey készítését.

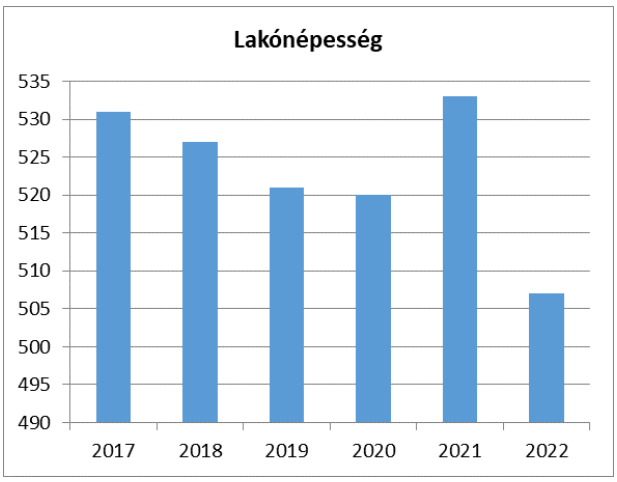

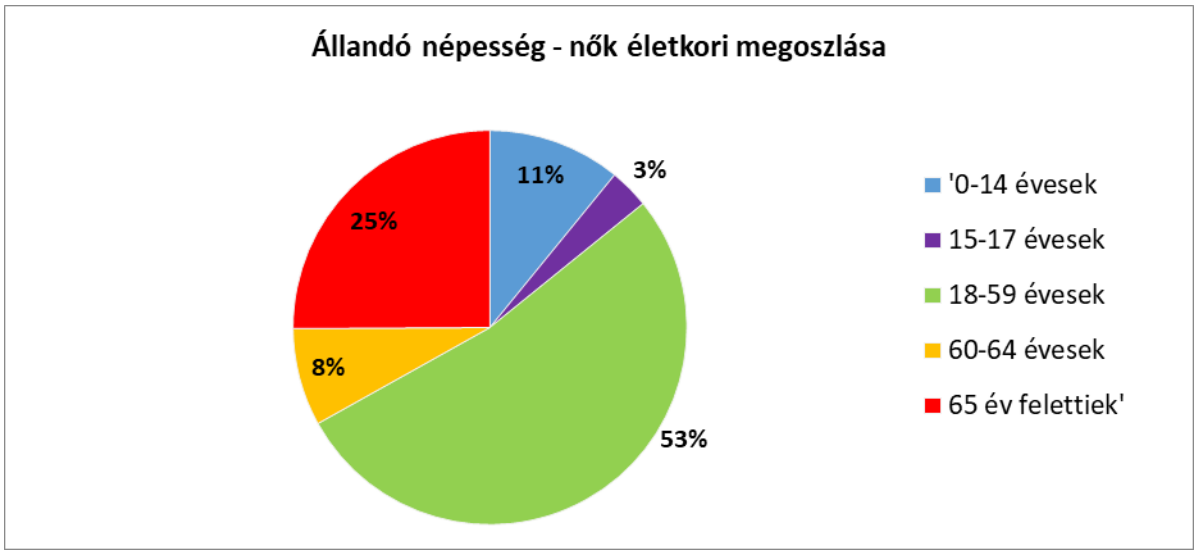

Vecsernyés Irén őstermelőként, kisvállalkozásban saját kézműves lekvárokat, ivólevet, szörpöket gyárt. Hurtony Zoltánné őstermelő a méz és a mézből készített termékeivel várja az idelátogató turistákat.

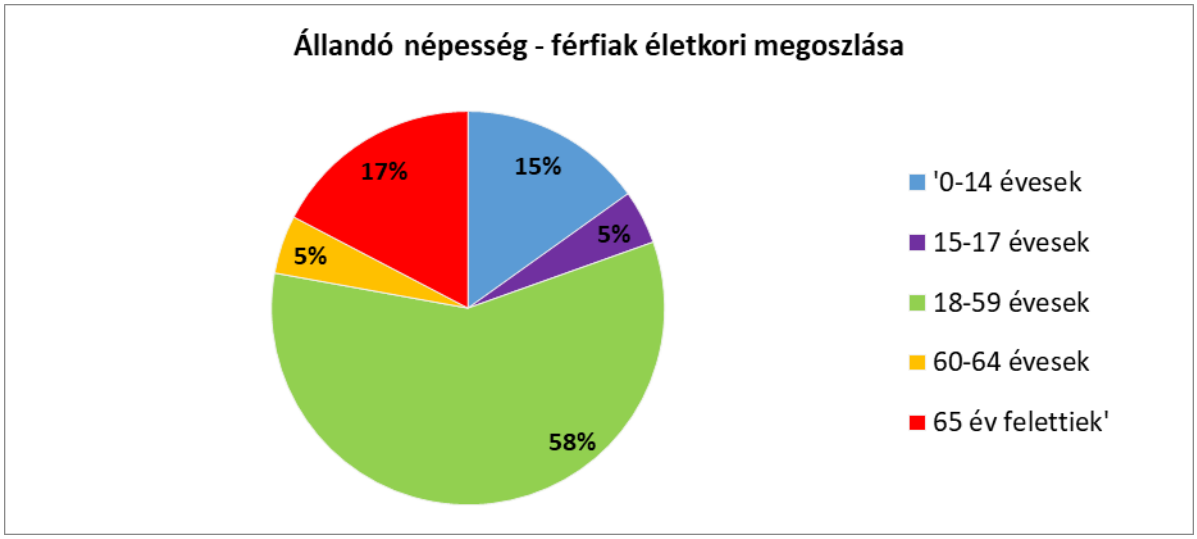
1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 001)	Változás
2017	531	bázis év
2018	527	99,25%
2019	521	98,86%
2020	520	99,81%
2021	533	102,50%
2022	507	95,12%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR		

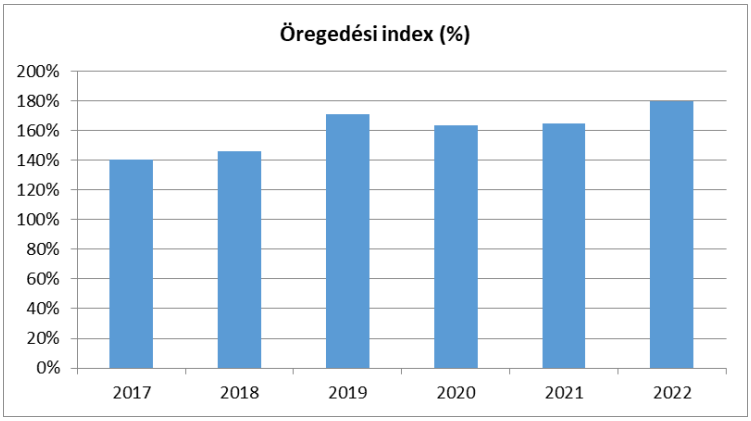

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2020)					
Korcsoport	**Fő**			**Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)**	
	Férfiak	**Nők**	**Összesen** (TS 003)	**Férfiak** (TS 005)	**Nők** (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	271	275	546	49,63%	50,37%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			13	2,38%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	41	30	71	7,51%	5,49%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	12	9	21	2,20%	1,65%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	158	145	303	28,94%	26,56%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	13	22	35	2,38%	4,03%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	47	69	116	8,61%	12,64%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR					

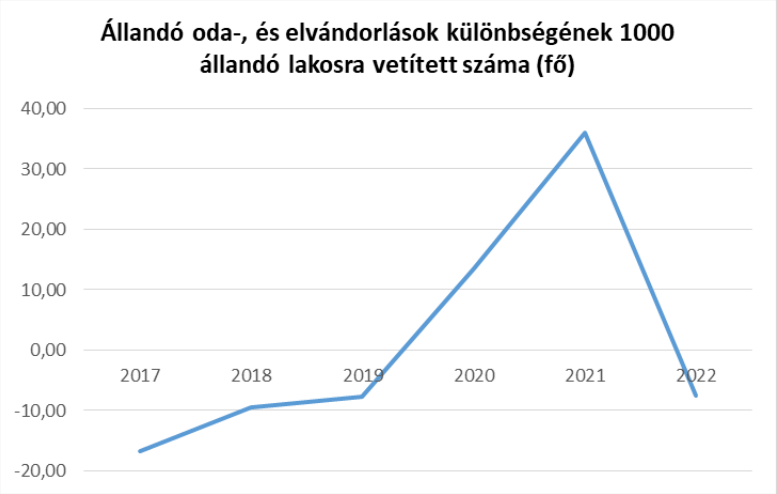

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	**65 év feletti állandó lakosok száma (fő)** (TS 026 és TS 028 összesen)	**0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)** (TS 010 és TS 012 összesen)	**Öregedési index %** (TS 030)
2017	108	77	140,26%
2018	105	72	145,83%
2019	118	69	171,01%
2020	116	71	163,38%
2021	117	71	164,79%
2022	115	64	179,69%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR			

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	**Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő)** (TS 031)
2017	-16,71
2018	-9,45
2019	-7,63
2020	13,45
2021	36,09
2022	-7,54
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR	

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	**Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő)** (TS 032)
2017	-5,57
2018	-5,67
2019	-7,63
2020	-11,53
2021	-11,40
2022	-3,77
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR	

Értékeink, küldetésünk

Az önkormányzat egyik küldetése az ember és ember közötti különbségek felszámolása. Magunkénak valljuk azon alapvető emberi jogokat és normákat, amelyek szerint minden ember egyenlő származástól, fajtól, vallástól, nemtől vagy bármely más külső vagy örökölt tulajdonságtól függetlenül. Tevékenységünkkel sokat igyekszünk tenni a társadalmi egyenlőtlenségek felszámolásáért, különösen a mélyszegénységben élők és romák, gyermekek, nők, idősek és fogyatékkal élőket érintően.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Pörböly település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:
az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.
E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.
További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.
További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.
Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti."
A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról" szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai" fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 40. § (1) bekezdés 28. pontja értelmében a Kormány társadalmi felzárkózásért felelős tagjaként, a belügyminiszter módszertani útmutatót tesz közzé a HEP elkészítésének részletes szempontjairól. különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapdokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)
Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)
„Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032))
„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban" (2021–2030)
Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030**, **Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A településfejlesztési koncepció

A településfejlesztési koncepció rövid összefoglalása JÖVŐKÉP.
A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan. A településfejlesztési elvek rögzítése CÉLOK. A település átfogó fejlesztését szolgáló célok meghatározása. Átfogó fejlesztési célok figyelembe véve a időszakra meghatározott. Operatív Program céljait Pörböly község átfogó fejlesztési céljai a három alappillér (társadalom, környezet, gazdaság) vonatkozásában. Részcélok és a beavatkozások területi egységeinek meghatározása. Társadalom: A település népességének megtartása, életszínvonalának növelése.
Környezet: A természeti és épített környezet megóvása, a települési környezet fenntartható fejlesztése.
Gazdaság: A helyi gazdaság fejlesztése. A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre. Kiinduló adatok a további tervezési feladatokhoz. A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása. Demográfiai adatok. Gazdasági adatok. Környezeti adatok. A meghatározott területigényes elemek alapján javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére, és a terület felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra. Közlekedés. Új gazdasági területek kijelölése. Új lakóterületek kijelölése. Közintézmények fejlesztése. Az örökségi értékek és a védettség bemutatása. Javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére. A megvalósítás eszközei és azok nyomon követése. A koncepció megvalósítását szolgáló eszköz és intézményrendszer. Javaslat a koncepció és a változások nyomon követésére, a felülvizsgálat rendjére. A településfejlesztési koncepció rövid összefoglalása. A készítendő településrendezési tervben szerepeltetendő fejlesztési elképzelések: 55. főút települést elkerülő új nyomvonalának helybiztosítása; új regionális kerékpárút hálózati elemek betervezése; új családi házas beépítésre alkalmas lakóterületek helyének biztosítása; új gazdasági területek helybiztosítása; a Gemenci Ökoturisztikai Központ idegenforgalmi fejlesztése.

1. JÖVŐKÉP 1.1. A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan.
a) Pörböly község a jövőben jó életminőséget biztosító, a helyi adottságokat figyelembe vevő, identitását megtartó, fenntarthatóan fejlődő településsé kíván válni.
b) A község hosszútávon a település természeti értékekben gazdag adottságaira alapozva a helyi társadalom, a gazdaság és a környezet három alappillérére helyezi fejlődési pályáját.
c) A település a szomszédos településekkel (különösen Bátaszék, Várdomb, Alsónyék, Baja, Báta, Szekszárd,) jó viszonyt ápol és együttműködik.

d) A település részleges alapfokú funkciókkal rendelkezik, amelyeket folyamatosan tovább fejleszt az oktatás nevelés, az egészségügy, a szociális szolgáltatások, a közigazgatás, a település identitását, közösségi életét segítő funkciók területén.
e) Az 55. számú főút belterületet érintő szakasza kiváltásának szorgalmazásával a lakóterületeit élhetőbbé és biztonságosabbá kívánja tenni.
f) Az Önkormányzat a munkahelyteremtő, és a helyi adottságokon alapuló vállalkozásokat nagyra értékeli és lehetőségei szerint segíti. A gazdaságból származó adóbevételekből az Önkormányzat települési célokat valósít meg.
g) Az idegenforgalom fejlesztését a Duna mentén tervezett kerékpáros turizmusra és a Gemenci erdő kínálta turisztikai lehetőségekre kívánja építeni.
1.2. A településfejlesztési elvek rögzítése. A településfejlesztési elvek az Országos Területfejlesztési Koncepció alapján kerültek meghatározásra:

a) Szubszidiaritás és decentralizáció. A szubszidiaritás és decentralizáció elve alapján a területpolitikában egy térség fejlesztését azon a legalacsonyabb területi szinten kell kialakítani és végrehajtani, ahol a feladat elvégzéséhez a legtöbb információ áll rendelkezésre, és a legtöbb érdek kapcsolódik a feladat megvalósításához.

b) Térségi és táji szemlélet, valós térszerveződések követése. A településfejlesztés intézkedéseinek hatása nemcsak a település közigazgatási határain belül érződhet, hanem a térséget, valamint a tájat is befolyásolhatja. A táji és természeti környezeti elemek által meghatározott és a társadalmi gazdasági tevékenységek által alakított területi rendszerek, melyekben az egyes tájalkotó elemeket (domborzat, talaj, vízrajz, növény és állatvilág, társadalom) érintő beavatkozások kihatással vannak a többi elemre is, valamint a helyi gazdasági és társadalmi tevékenységeket is befolyásolják. Ezért a fejlesztések során a beavatkozás célterületét érintő tájak sajátosságait, változásait, működési mechanizmusát is figyelembe kell venni.

c) Fenntarthatóság elve A fejlesztési beavatkozások esetében a fejlesztések alapját adó erőforrás gazdálkodás nem veszélyeztetheti a jövő generációinak esélyét arra, hogy szükségleteiket biztonságosan kielégítsék. A fenntartható települési rendszerekben a helyi gazdasági folyamatok nem veszélyeztetik a helyi természeti és épített környezetet, nem okozzák az erőforrások kimerülését.

d) Rendszerszemlélet, programozás, integrált fejlesztés A településfejlesztési politikának fokozottan figyelembe kell vennie a nemzeti, térségi szintű gazdasági, társadalmi törekvéseket a fejlesztéseknél. A helyi adottságokon alapuló cselekvési terveket kell alkotni, nem elegendő a már bekövetkezett változásokra fogalmazni meg válaszintézkedéseket. A fejlesztéseknek az átfogó jövőkép megvalósulását kell segíteniük, egymásra épülő intézkedések láncolatát alkotva.

e) Hatékonyság és koncentráció A településfejlesztési koncepció a hatékonyság elvének érvényesítésére törekszik a legkritikusabb pontokon történő, leghatékonyabb beavatkozás érdekében

f) Nyilvánosság, partnerség A nyilvánosság és a közösségi részvétel a településfejlesztési kérdésekben, korunkban egyre nagyobb hangsúlyt kap. A településfejlesztési koncepció tartalmát a lakossággal és a helyi gazdasági szereplőkkel egyeztetni kell, aminek menetét a partnerség rendje szabályozza.

g) Átláthatóság, monitoring és értékelés A településfejlesztés egy állandó folyamat, mely csak a települési közösség akaratával egységben valósítható meg, folyamatos értékelések mellett. .

CÉLOK 2.1. A település átfogó fejlesztését szolgáló célok meghatározása A település átfogó fejlesztését szolgáló céljai a megalapozó vizsgálatban meghatározott adottságok ismeretében kerültek meghatározásra. Elsődleges cél az életminőség javítása, a település népességmegtartó képességének fejlesztése, a természeti és kulturális erőforrásokkal történő harmonikus gazdálkodás, valamint a táji, sárközi hagyományokra jellemző építkezés, a természeti, környezeti értékek megőrzése. Átfogó fejlesztési célok figyelembe véve a időszakra meghatározott Operatív Program céljait.

a) Térség specikfikus erőforrásokra épülő, azokat gyarapító gazdasági növekedés és foglalkoztatás bővítése: - Helyi és térségi erőforrások hasznosítása, gazdagítása (gazdaságfejlesztés); - A városok (Bátaszék, Baja, Szekszárd) és a városkörnyék együttműködésének javítása; - A térség foglalkoztatási potenciáljának bővítése; - Térségi szinten kiemelhető ágazatok (mezőgazdaság, ipar, idegenforgalom) fejlesztése.

b) Élhető és az üzleti szereplők számára vonzó település kialakítása:

- Lakókörnyezet minőségének javítása. - Környezeti, egészségügyi paraméterek javítása. - Fizikai aktivitást szolgáló rekreációs lehetőségek kínálatának bővítése. - Napi tevékenységek ellátását szolgáló, helyi igényekre szabott közlekedési és egyéb közszolgáltatási tevékenységek biztosítása; - Munkavállalókat és a munkába járást támogató települési környezet, infrastruktúra, közszolgáltatás működtetése; - A gyermekvállalási kedv fokozása (pl. gyermek és családbarát közterületi és közszolgáltatási beavatkozásokkal); - Egészséges szabadidő eltöltés feltétel rendszerének biztosítása; - Önkormányzati egészségügyi szolgáltatás fejlesztése. c) Helyi közösségek megerősítése és öngondoskodó képességük javítása: Átfogó cél, hogy a helyi társadalom képes legyen kialakítani a saját jövőképét, feltárni belső erőforrásait és megvalósítani az ezekre épülő fejlesztéseket. Célok: - A közösség vezérelt helyi fejlesztések támogatása; - A vidéki és városi közösségek partnerségi kapcsolatának elősegítése, erősítése; - A község lakóinak és szervezeteinek a gazdasági és társadalmi életbe való hatékony bekapcsolódásának elősegítése, ösztönzése.

Pörböly község átfogó fejlesztési céljai a három alappillér (társadalom, környezet, gazdaság) vonatkozásában. a) Társadalom: A település népességének megtartása, életszínvonalának növelése A népesség fogyásának megállítása, a tendencia megfordítása az Önkormányzat fő céljai közé tartozik. Ennek érdekében meg kell őrizni a meglévő ellátásokat és szolgáltatásokat és emelni ezek színvonalát mind az oktatás, egészségügyi és szociális ellátás, igazgatás és közművelődés területén. Fontos célkitűzés a település kulturális értékeinek megőrzése és minél szélesebb körben történő bemutatása. b) Környezet: A természeti és épített környezet megóvása, fenntartható fejlesztése A település természeti értékekben rendkívül gazdag, épített környezeti értékekkel azonban csak szerényebben rendelkezik, amelyeket meg kell óvni. A fenntartható fejlesztés elveinek figyelembevételével a természeti értékeket bemutathatóvá kell tenni, ami a gemenci ökoközpont további fejlesztéseivel érhető el. Az épített örökség emlékeinél a bemutathatóság mellett az építészeti értékeket megtartó funkciók (lakó, turisztikai) megtalálása és megvalósítása is fontos. A települési környezet javításának egyik fontos területe az infrastruktúra fejlesztése. A település energiagazdálkodásának optimalizálása érdekében a környezetbarát megújuló energetikai rendszerek elterjedését segíteni kell a településen. c) Gazdaság: A helyi gazdaság fejlesztése A népességmegtartó képesség javítása szempontjából legfontosabb a munkahelyek teremtése helyben, egyrészt közvetlenül az önkormányzat által, másrészt a versenypiaci szereplők támogatásával. A település természeti és épített értékeire alapozva cél a turizmusba történő egyre intenzívebb bekapcsolódás Részcélok és a beavatkozások területi egységeinek meghatározása Társadalom: A település népességének megtartása, életszínvonalának növelése. a) Alapellátás fejlesztésére, egészségügy fejlesztésére irányuló javaslatok: A megfelelő színvonalú egészségügyi alapellátás biztosítása, valamint az egészségügyi infrastruktúra (épület és eszközállomány)

fejlesztése. Egészséget befolyásoló tényezőkről szakmai programok, tájékoztatók tartása (pl. táplálkozásról, dohányzásról, mentális egészségről, tudatmódosító szerek használatáról). A helyi alapellátásban dolgozók bevonásával települési egészségterv elkészítése. Szűrővizsgálatok elérésének lehetővé tétele helyben, vagy környékbeli településen.

A település népességmegtartó erejének fokozására irányuló javaslatok: A helyben foglalkoztatás, az alapellátás biztosítása, az életminőség javítása, más településeken található munkahelyek jó megközelíthetősége (tömegközlekedés) a lakosság helyben maradását segítő fejlesztések. Vonzó lakóterületek, zöldterületek, játszóterek kialakítása, fejlesztése. A család és a munkahely összehangolását segítő gyermekjóléti és szociális nappali szolgáltatások infrastruktúrájának további fejlesztése (pl. bölcsőde, családi napközi). Ennek fejlesztése történhet helyben, illetve más településsel, településekkel társulva. A városok közelsége miatt növekedhet a Pörbölyön letelepülők száma, ezért új lakótelkek kialakítása javasolt. c) Oktatás, kultúra, humán infrastruktúra fejlesztésére irányuló javaslatok: Az oktatási nevelési létesítmények és háttéreszközeik folyamatos fejlesztése. Az óvoda színvonalának folyamatos emelése, a fenntarthatóság, az esélyegyenlőség, a fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés, valamint a környezettudatosság elveit figyelembe véve. A községi művelődési ház és e magyarország Pont színvonalának, kínálatának fejlesztése eszközbeszerzéssel, programok szervezésével a helyi közösségi és ifjúsági aktivitás feltételeinek javítása érdekében. A település és a környék természeti és épített környezeti értékeinek, a sárközi hagyományoknak, a település történetének bemutatása. A szakképzett munkaerő helyben tartását segítő intézkedések megtétele. A civil szervezetek működésének, tevékenységének elősegítése. d) Szociális szolgáltatások fejlesztésére irányuló javaslatok: A szociális ellátás színvonalának fejlesztése a gyermekjóléti szolgáltatás, a gyermekek napközbeni ellátása terén. Az időskorúak ellátási rendszerének javítása, a házi segítségnyújtás fejlesztése. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás kialakítása. Képzések szervezése, tanfolyamok elérhetővé tétele a tartósan munkanélküliek, hátrányos helyzetűek számára.

Környezet: A természeti és épített környezet megóvása, a települési környezet fenntartható fejlesztése a) A környezetvédelemre, természetvédelemre és az épített környezet védelmére irányuló javaslatok: A zavaró hatású gazdasági tevékenységek megfelelő védőtávolságának biztosítása településrendezési eszközökkel. A szakszerűtlenül megépített, bizonytalan szigetelésű szikkasztók, szennyvíztárolók megszüntetése. A szelektív hulladékgyűjtés fejlesztése a település teljes területén. A külterületi utak megerősítése, a vízelvezetés megoldása. A külterület tájképi értékeinek megőrzése, egyedi tájértékeinek feltérképezése, védelem alá helyezése. A klímaváltozás kedvezőtlen hatásait csökkentő helyi alkalmazkodási stratégiák meghatározása (zöldterület fejlesztési program, helyi termék előállítás és fogyasztás elősegítése, házi komposztálás és csapadékvíz gyűjtés lehetőségének biztosítása, talajvédő fölművelési módszerek népszerűsítése).

b) A lakosság életkörülményeinek folyamatos javítására irányuló javaslatok: A munkába járás infrastrukturális feltételeinek biztosítása gyakori helyközi járatok, akadálymentes várakozóhelyek kialakításával. Akadálymentesített közösségi és sportlétesítmények, valamint közterületek kialakítása. Közbiztonság javítása a polgárőrség és rendőrség együttes segítségével. A közterületek, parkok, települési zöldfelületek folyamatos karbantartása, fejlesztése. A belterületi utak burkolatainak megerősítése, parkolók kialakítása, járdák létesítése szükség szerint.

c) A település esztétikusabbá tételére irányuló javaslatok: A település életében meghatározó tárgyi, építészeti, vagy helyi védettség alatt álló értékek igény szerinti értékmegőrző felújítása, fejlesztése. A közigazgatási és közszolgáltatási funkciót ellátó épületek (községháza, óvoda, művelődési ház) jó karban tartása. A településen található természeti és épített örökség feltérképezése, védelem alá helyezése

Gazdaság: A helyi gazdaság fejlesztése

a) Munkahely teremtésre, gazdaságfejlesztésre, a helyben foglalkoztatottság növelésére, tartós munkanélküliség kialakulásának megakadályozására irányuló javaslatok A meglévő gazdasági környezetben a vállalkozások működésének segítése. Új vállalkozások számára új gazdasági területek kijelölésével letelepedési lehetőség biztosítása. A helyi sajátosságokon alapuló mezőgazdasági, valamint a nem zavaró ipari tevékenységek megtelepedésének segítése.

b) A mezőgazdaság fejlesztése Az időjárástól független, egész évben használható külterületi utak kiépítése. A termelőket összefogó, érdekeiket a termesztésben, tárolásban, szállításban és az értékesítésben képviselő és segítő szervezetek létrehozása. A nagytáblás mezőgazdasági területek mellett a kiskertek művelésének ösztönzése helyi kézműves termékek előállítása céljából. A termőföldeken a piac által keresett termények termesztése. A szántóföldi növénytermesztésre kevésbé alkalmas területek extenzív állattartás céljára hasznosítandók. A nagytáblás mezőgazdasági művelés esetében törekedni kell a piaci igényekhez alkalmazkodó, sokszínű növénykultúra kialakítására. Növénytermesztésnél a kertészeti kultúrák (gyümölcs, zöldségtermesztés) fejlesztése támogatandó. A településrendezési eszközökben a fenntartható fejlesztés figyelembevételével a tevékenységhez szükséges építési feltételek biztosítása.

c) A turizmus fejlesztése A település turisztikai fellendítése az Ökoturisztikai Központtal való együttműködés útján, kapcsolódás az ökoturisztikai központ programjaihoz (pl. erdei iskola, erdei kisvasút falusi vendéglátás, helyi termékek árusítása a település részéről) A helyi és a környékbeli látványosságok (Alsónyék, Bátaszék, Báta, Decs, Baja) között tanösvények, kerékpárutak kialakítása javasolt külön program alapján. Helyi szálláshelyek (falusi turizmus), és programkínálat bővítése, a résztvevők segítése. Településmarketing erősítése, amely tudatosan és szervezetten dolgozza ki a települési célokat, elképzeléseket a turizmus területén. A település és környékét bemutató népszerűsítő kiadványok készítése, az interneten való folyamatos megjelenés biztosítása. A Duna menti kerékpárút külön program szerinti fejlesztése A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata A település prognosztizált jövőképe a településfejlesztési elveken nyugvó átfogó, illetve részcélok megfogalmazásával teljesülhet. Pörböly község településfejlesztési koncepciójának célrendszere illeszkedik a település megalapozó vizsgálatában feltárt adottságokhoz. Az önkormányzat a szubszidiaritás elvét alkalmazva kötelező feladatain túlmenően a helyi közösség életminőségét javító intézkedéseket a lakosság részvételével, véleményének bevonásával dolgozta ki. A célok megvalósítása is ezen az elven történik. A műszaki jellegű fejlesztések megvalósítása helyi vállalkozások bevonásával munkahely teremtést, valamint a megvalósított fejlesztéshez való szorosabb kötődést eredményezhet a lakosság körében. A település közigazgatási határain túlnyúló fejlesztéseknél a térség és a táj adottságait figyelembe kell venni. A településen túlmutató műszaki fejlesztéseknél pl. kerékpárút, országos közút, Duna vízi út már a fejlesztési elképzeléseknél, a településrendezési eszközök készítésénél fontos a térségi szempontok és a földrajzi adottságok figyelembevétele, a környező települések hasonló jellegű fejlesztési elképzeléseinek kellő ismerete. A településfejlesztésben a partnerség elvének is érvényesülnie kell. A településfejlesztési koncepció egyeztetésénél, a jogszabályban meghatározott államigazgatási szervek megkeresése mellett a partnerség rendje alapján fontos a helyi társadalom, a civil szervezetek megkeresése, tájékoztatása A településfejlesztési koncepcióban szereplő célok, részcélok megvalósulását, a fejlesztési elképzelések aktualitását az önkormányzatnak célszerű kellő gyakorisággal (lehetőség szerint akár évente) értékelnie A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre

a) Belterület: (jellemzően családi házak és elszórtan intézmények épületei elnevezésű területek).

A Társadalom fejezetben megfogalmazott átfogó fejlesztési célok és az ahhoz kapcsolódó részcélok. Az oktatás nevelés, kultúra, humán infrastruktúra, a szociális szolgáltatások, az

alapellátás fejlesztése, a népességnövekedés elősegítése, a település népességmegtartó erejének fokozása (lásd részletesen: a), b), c), d) pontok) Pörböly község belterületét érintik és ott valósítandók meg. A belterületen találhatók a település intézményei, közösségi épülete, tere, ahol a fenti részcélok megvalósítása értelmezhető. A természeti és épített környezet megóvásához, a települési környezet fenntartható fejlesztéséhez rendelt részcélok zöme is a belterületen valósítható meg, különös tekintettel a település esztétikusabbá tételére és a lakosság életkörülményeinek javítására vonatkozóan. (lásd részletesen: a), b), c) pontok). A helyi gazdaság fejlesztésére irányuló részcélok közül a meglévő vállalkozások működésének segítése, illetve a nem zavaró gazdasági tevékenységek megtelepedése a cél, amelyek a helyi sajátosságokon alapulnak. A c) pontban foglalt részcélok teljesítésével a turizmus fejleszthető a belterületen is, amely a gazdaság egyéb ágazatai mellett nagyobb szerepet kaphat a környező városok közelsége, Gemenc és a gemenci ökoturisztikai fejlesztések által. b) Külterület (beépítésre nem szánt területek, valamint táj és természetvédelmi szempontból védendő területek) A külterületen élő lakosság számára is biztosítani kell az emberhez méltó életfeltételeket, környezetet. Az oktatás nevelés, kultúra, humán infrastruktúra, a szociális szolgáltatások, az egészségügy fejlesztésére vonatkozó részcélok belterületen valósulnak meg, de lehetővé kell tenni a külterületen élők számára is azok elérhetőségét, használatát. A külterületek vonatkozásában fontos az egyedülálló idősek rendszeres segítésére a falugondnoki szolgálat fenntartása, fejlesztése. A külterület nagy részét termőföldek alkotják, amelyek a mezőgazdaság és az erdőgazdálkodás, mint a település legjelentősebb gazdasági ágazatainak alapjául szolgálnak. A b) pont a mezőgazdaság fejlesztésére irányuló részcélokat fogalmazza meg, amelyeknek nagy része a külterületen valósítható meg. A munkahelyteremtés, gazdaságfejlesztés, a helyben foglalkoztatottság növelése, jövedelemszerzési lehetőségek megteremtése, mint részcél (lásd részletesen: a) pont) a külterületi meglévő és tervezett gazdasági területek esetében is megvalósítandó Környezetvédelem, természetvédelem, épített környezet védelme A településrészen a még megtalálható szakszerűtlen, szivárgó szennyvíztárolók feltérképezése, megszüntetése szükséges. A természetvédelem szempontjából frekventált területeken a környezetkímélő gazdálkodást kell előtérbe helyezni. A külterületen élő lakosság életkörülményeinek folyamatos javítása A külterületen élő lakosság számára az útburkolatok rendbetétele, egészséges ivóvíz biztosítása szükséges. A településrész esztétikusabbá tétele A külterületi dűlőutak mentén fasorok ültetése javasolt. A szántóföldi táblák között meghagyott cserjesávok, mezsgyék mozaikosabbá teszik a településképet. Turizmus fejlesztése A turizmus palettájának színesítésére a Gemenci erdőség adottságai kínálnak lehetőséget.

Kiinduló adatok a további tervezési feladatokhoz: A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása A fejezetre vonatkozó részletes adatokat a településfejlesztési koncepció mellékleteként készített Pörböly község megalapozó vizsgálata a településfejlesztési koncepcióhoz című anyag tartalmazza Demográfiai adatok A község lakónépességének alakulása: Év: Fő: Országos tendencia a népesség fogyása, a társadalom elöregedése, ez alól Pörböly sem kivétel. A település város közeli fekvése abban érezteti hatását, hogy az utóbbi évtizedekben a betelepülőknek köszönhetően a népesség száma csak kismértékben csökkent. A népességszám stabilitása mind gazdasági, mind pedig társadalmi szempontból pozitív hatásokkal jár Gazdasági adatok A helyben élő aktív keresők a közeli Bajára, valamint Szekszárdra és Bátaszékre ingázik dolgozni, csak nagyobb hányaduk talál helyben munkalehetőséget. A legnagyobb helyi foglalkoztató a Gemenc Zrt. A mezőgazdaságban 4-5 család talál megélhetést. Az ipari és szolgáltató ipari szektorba néhány kisvállalkozás sorolható: - Gemenc Distillery (whisky üzem), reklámtábla és pavilon építő cég - Gemenc Zrt. – gátőrház.

A kiskereskedelmi ellátást egy vegyesbolt biztosítja. A vendéglátási igényeket egy italbolt és a Füzes büfé elégíti ki. Környezeti adatok a) Elhelyezkedés, közlekedés A település Tolna megyében, közúton Bátaszéktől 9 km, Bajától 12 km, Szekszárdtól 30 km, Pécstől 75 km, Budapesttől 181 km távolságban található. A település közúti kapcsolatai kifejezetten jónak

mondhatóak, az 55.sz. Szeged Bátaszék közti II. rendű főút áthalad a községen, az M6 autópálya pedig Bátaszéknél elérhető. A település a Kiskunhalas Bátaszék vasútvonal mentén fekszik, helyben vasútállomással, továbbá innen indul Szekszárd Bárányfok felé a Gemenci erdőt feltáró turisztikai jelentőségű kisvasút. A település külterületét nagy arányban szántó és erdőterületek alkotják, amelyek a mezőgazdasági és erdőgazdálkodási tevékenységek alapjául szolgálnak. b) Épített környezet A település épületállományának nagy részét a családi házas lakóingatlanok teszik ki. Az épületállomány többi részét az intézmények és vállalkozások épületei alkotják. A évi népszámlálási adatok alapján a községben 240 lakott lakás volt. A száz lakott lakásra jutó lakó eszerint 235, ami a megyei átlaggal megegyező értéket jelenti. c) Természetvédelem A település természeti értékekben gazdag, amelyet az országos, valamint a nemzetközi védelem alatt álló értékek, területek jelentős kiterjedése is mutat: A községet érinti a Duna Dráva Nemzeti Park részét képező Gemenci erdő, mely Tolna megye Területrendezési terve szerint az ökológiai hálózat magterülete, valamint hasonló lehatárolással a tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete. Gemenc területe a nemzetközi jelentőségű hazai vadvizek jegyzékében is szerepel (Ramsari terület).

A meghatározott területigényes elemek alapján javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra Pörböly község jelenleg hatályos településrendezési tervét 2005-ben fogadta el az Önkormányzat. Az abban szereplő terület felhasználások, a vonalas infrastruktúra elemei, a természet és tájvédelem, a kulturális örökség elemei, a korlátozó elemek, védőtávolságok a most készülő településrendezési eszközök gerincét képezik az eltelt időszakban történt igény változásokkal kiegészülve. A jelentősebb tervezett településszerkezeti változtatási igények: Közlekedés Tolna Megye Területrendezési Tervének szerkezeti tervlapján is szerepel az 55. főút elkerülő nyomvonala Pörböly község területén. Az 55. út forgalma már jelenleg is indokolttá teszi egy elkerülő út betervezését, ami célszerűen a belterülettől délre, a vasútvonal mentén vezethető. Így a község jelenlegi fő útvonalai Bajai utca mentesülne az átmenő forgalom okozta környezetvédelmi és balesetveszélyt jelentő problémáktól. Ezen elkerülő út szerepeltetése szükséges a településszerkezeti és a szabályozási terven is. Tolna megye Területrendezési Tervében szerepel a térségi kerékpárút hálózat elemei között a Duna védőgátján Gemenctől Bátáig, illetve ebből kiágazva az 55. út mentén Pörböly és Baja között tervezett kerékpárút. Ugyanakkor létezik egy Eurovelo kerékpárút terv is, mely Alsónyék felől a Szálláskert mögötti földúton éri el a települést Új gazdasági területek kijelölése A jelenleg hatályos településszerkezeti terv a település keleti részén a volt Tsz major és az erdőgazdaság központja között a Bajai úttól észak keletre jelöl egy nagy kiterjedésű gazdasági fejlesztési területet. Emellett új igény jelentkezett a belterület déli részén kisebb állattartó telep, valamint napelempark telepítésére Új lakóterületek kijelölése A hatályos településrendezési terv a belterület északi és déli részén jelöl új fejlesztésre szánt, kiparcellázható területeket mintegy db új építési telek számára, ami nagy távon is bőségesen elegendőnek, sőt szinte túlzottnak tűnik Közintézmények fejlesztése Fontos feladat a meglévő közintézmények színvonalának fenntartása, szükség szerinti fejlesztése. Új közintézmények építésének igénye nem merült föl.

Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére Pörböly község a település viszonylag új alapítása következtében csak kis számú építészeti értékkel rendelkezik. A helyi szinten védelemre érdemes objektumok esetében az értékek megőrzése, helyre vagy visszaállítása célszerűen a települési főépítész szakmai iránymutatása mellett történik. A helyi védelem alá tartozó épületekre vonatkozó külön előírásokat helyi településképi rendeletben kell meghatározni. A helyi védelemre javasolt építményeket az Örökségvédelmi hatástanulmány tartalmazza, amely szerint 3 db helyi védelemre javasolt építmény (1 kereszt és 2 épület) található a településen. Az épületek az Erdőgazdaság területén találhatók. A községben egy két, a sárközi hagyományokat is tükröző népies karakterű lakóépület látható. Az örökségi értékek fenntarthatósága szempontjából fontos a

rendeltetésszerű használat biztosítása. Az építészetileg értékes épületek, építmények felújítását, jó karbantartását a kötelező előírások mellett az önkormányzatnak ösztönöznie és támogatnia kell lehetőségeihez mérten. Az önkormányzatnak a pályázati lehetőségekre a tulajdonosok figyelmét fel kell hívnia, azokon való részvételhez szakmai, tárgyi eszközök biztosítása javasolt. Ugyanakkor az ilyen kis kistelepülésektől nem lehet elvárni, hogy minden anyagi eszközüket erre fordítsák, elengedhetetlenül szükség lenne az ilyen értékek megőrzéséhez, jó karban tartásához központi megpályázható pénzalapok biztosítására. A lokálpatriotizmus erősítését segíti ezen értékek honlapon történő közlése, ismertetése, valamint helyben történő kitáblázása. A régészeti értékek védelme és fenntarthatóság a rájuk vonatkozó elvek és jogszabályok alapján értelmezendő. Pörböly község területén 1 db nyilvántartott régészeti lelőhely ismert.

A megvalósítás eszközei és azok nyomon követesé. A koncepció megvalósítását szolgáló eszköz és intézményrendszer. a) A fejlesztési célok megvalósítását segítő jelentős beruházással nem járó önkormányzati beavatkozások: - Településrendezési eszközök felülvizsgálata, a koncepcióban szereplő célokhoz szükséges műszaki tartalmak szerepeltetése. - Befektetők keresése a gazdasági célok eléréséhez; - A település "reklámozása" a turizmus fejlesztése érdekében; - Szomszédos, valamint környező önkormányzatokkal való szoros együttműködés, közös kitörési pontok keresése; - A helyi védelemre érdemes természeti és épített környezet számba vétele, levédése önkormányzati rendelettel; - Helyi adókedvezmények, építési kedv növelése a magántőke helyben tartása, illetve bevonása érdekében. b) A fejlesztési célok megvalósításához szükséges lehetséges források: - Európai Uniós források (pályázatok, támogatások); - Állami források (normatív hozzájárulások, kiegészítő támogatási rendszerek, állami pályázatok); - Önkormányzat bevételei: A község önkormányzatának anyagi lehetőségei behatároltak, ezért kiemelt szerep jut az Európai Uniós, illetve állami forráslehetőségek elnyerésének. Emiatt a naprakész pályázatkövetés, pályázatok készítése az önkormányzat fontos feladata. Konkrét és valóban hasznos projektek esetében a szükséges saját erőt biztosítani kell Javaslat a koncepció és a változások nyomon követésére, a felülvizsgálat rendjére A változások nyomon követésére és szükség szerinti felülvizsgálatára a képviselő testület munkaterve szerint kerülhet sor. A célok megvalósításához szükséges intézkedések folyamatos nyomon követése szükséges, amelyre tématerületenként felelősöket célszerű kinevezni

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Pörböly település a Dél-Dunántúli Régióban, a Szekszárd tolnai Kistérségben található.
A Szekszárd-Tolnai kistérség a Tolna megyei 5 kistérség egyike. Területén 26 település található. Ezen települések polgármesterei hozták létre 1999-ben a Kistérségi társulást. A Társulás 2002-2004-ig Szekszárd Megyei Jogú Város és Városkörnyéki Önkormányzatok Területfejlesztési Társulása néven működött. 2004 végén átalakult a szervezet és Szekszárd és Térsége Többcélú Kistérségi Társulás néven működik.
2013-ban 25 településből új néven alakult meg a Szekszárd és Térsége Önkormányzati Társulás. A társulás döntéshozó szerve a Társulási Tanács, tagjai a társult települések polgármesterei.
A társulás hatáskörébe a tanács több feladatot utalt: települési önkormányzatok kötelező és önként vállalt feladatait:

- személyes gondoskodás körében tartozó ellátások szervezése és ellátása, (szociális alapszolgáltatások, szakosított ellátások,
gyermekjóléti alapellátások),
- egészségügyi alapellátás,
- terület fejlesztési feladatok,
- közösségi buszok működtetése,
- belső ellenőrzési feladatok ellátásának megszervezése,

- közös építési szabályzatok és közös településrendezési tervek készítésének elősegítése, koordinálása,
- térség közigazgatási ügyintézésének korszerűsítése,
- család-, gyermek-és ifjúságvédelem, ifjúsági feladatok térségi szintű koordinálása, szervezése települési és térségi esélyegyenlőségi tervek elkészítése, esélyegyenlőségi program megvalósítása, esélyegyenlőség megvalósulásának elősegítése
- bűnmegelőzési együttműködés,
- turizmusfejlesztés, idegenforgalom,
- térségi közművelődési tevékenységek koordinálása, térségi identitás erősítése, kulturális örökség megőrzése,
- ivóvízellátás, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás, valamint bel-és csapadékvíz -elvezetés feladatainak összehangolása,
- térségi foglalkoztatás-politika célok összehangolása.

SZEKSZÁRD-TOLNAI KISTÉRSÉG TELEPÜLÉSEINEK TERÜLETI ELHELYEZKEDÉSE

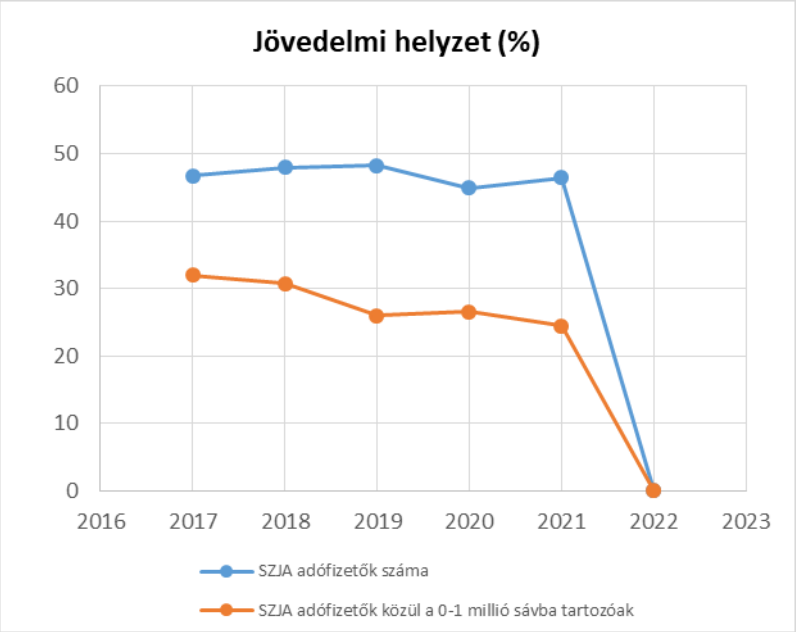
2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A települési esélyegyenlőségi program a Szociális és Munkaügyi Minisztérium által kiadott Módszertani Segédlet és Gyakorlati Útmutató Helyi Esélyegyenlőségi Programok megalkotásához, az emberi erőforrások minisztere 2/2012. (VI.5.) EMMI rendelete, a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól alapján készült.
A helyzetelemzés elkészítéséhez a KSH és a TeIR adatbázis, valamint a népszámlálási adatok szolgáltak alapul.
Emellett Pörböly Község Önkormányzata által szolgáltatott adatok, a településen tett személyes látogatások alkalmával gyűjtött anyagok és az elektronikus média Pörböllyel foglakozó oldalai is hasznos információkkal szolgáltak**.** Pörböly község Önkormányzata korábban nem gyűjtött és nem elemzett adatokat a romákkal, nőkkel, és a fogyatékkal élőkkel kapcsolatban.
Pörböly 534 lélekszámú település, ezért az esélyegyenlőségi szempontból érintett társadalmi csoportok helyzete viszonylag jól követhető.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma az állandó népesség %-ában (TS 059)	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók az állandó népesség %-ában (TS 060)
2017	46,71	31,94
2018	47,94	30,71
2019	48,19	25,94
2020	44,87	26,53
2021	46,40	24,42
2022	n.a.	n.a.
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

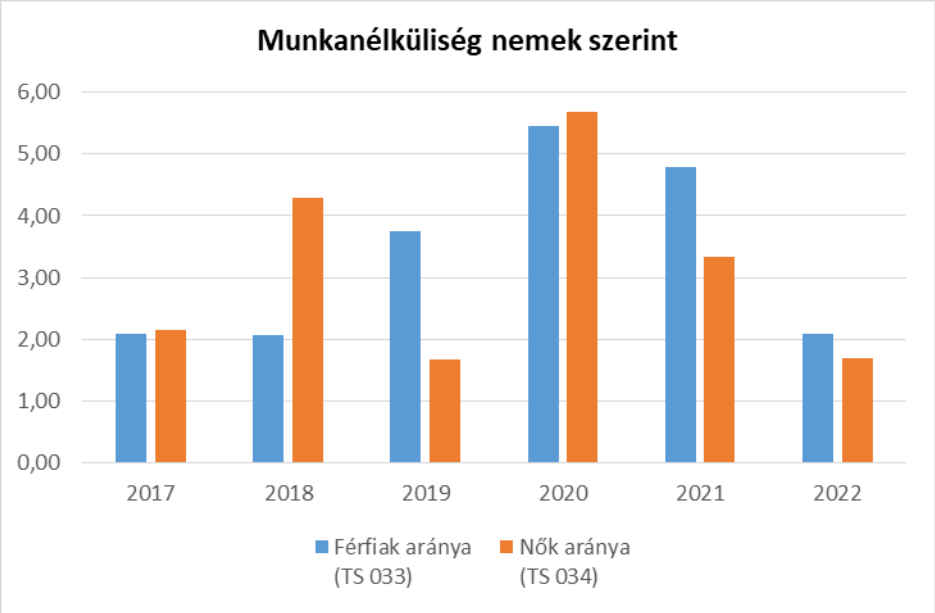
A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

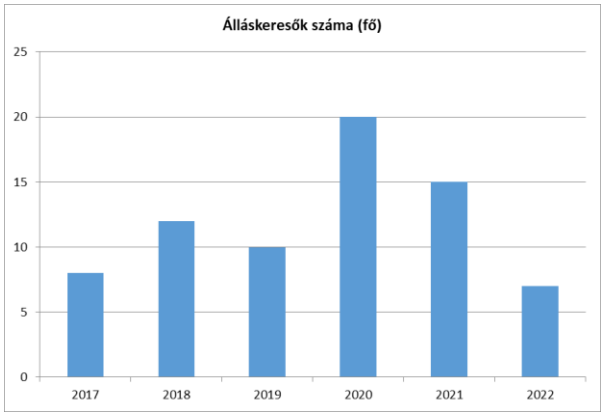
3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

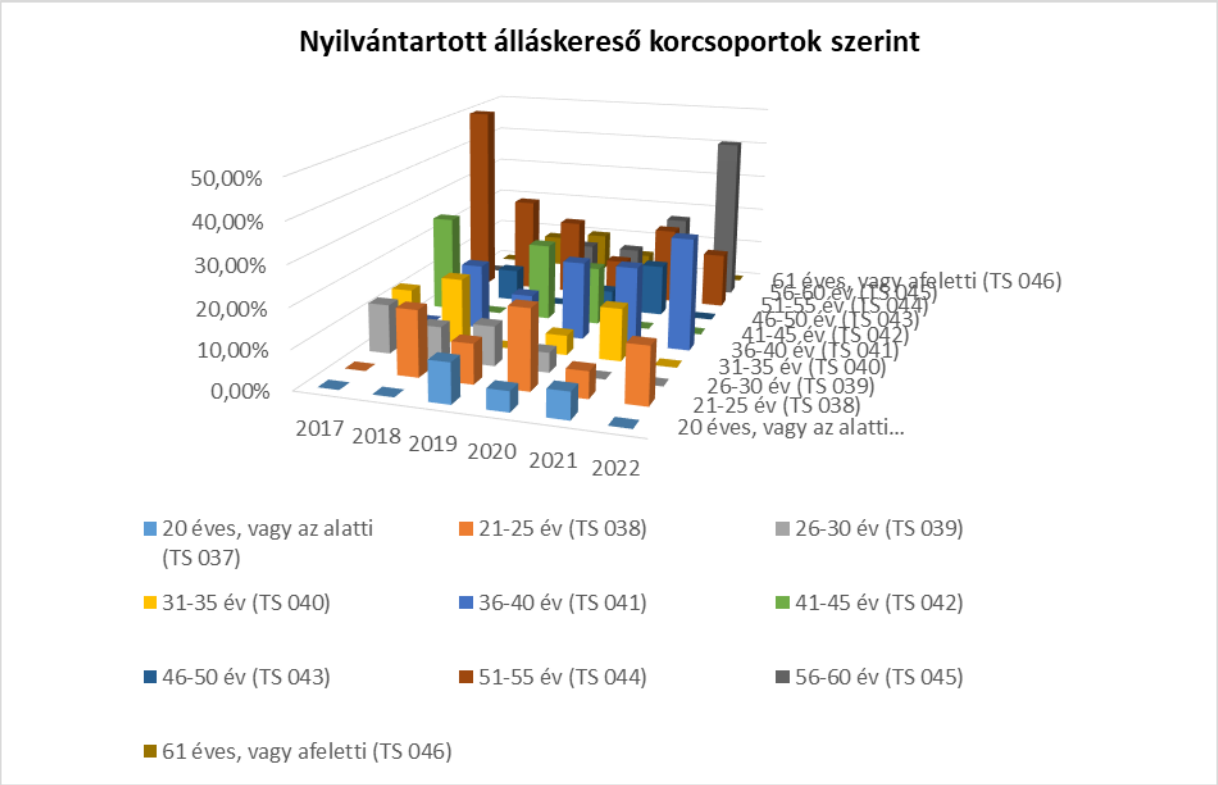
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2017	2,08	2,15	2,12%
2018	2,06	4,30	3,18%
2019	3,76	1,68	2,72%
2020	5,46	5,68	5,57%
2021	4,79	3,33	4,06%
2022	2,08	1,69	1,89%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

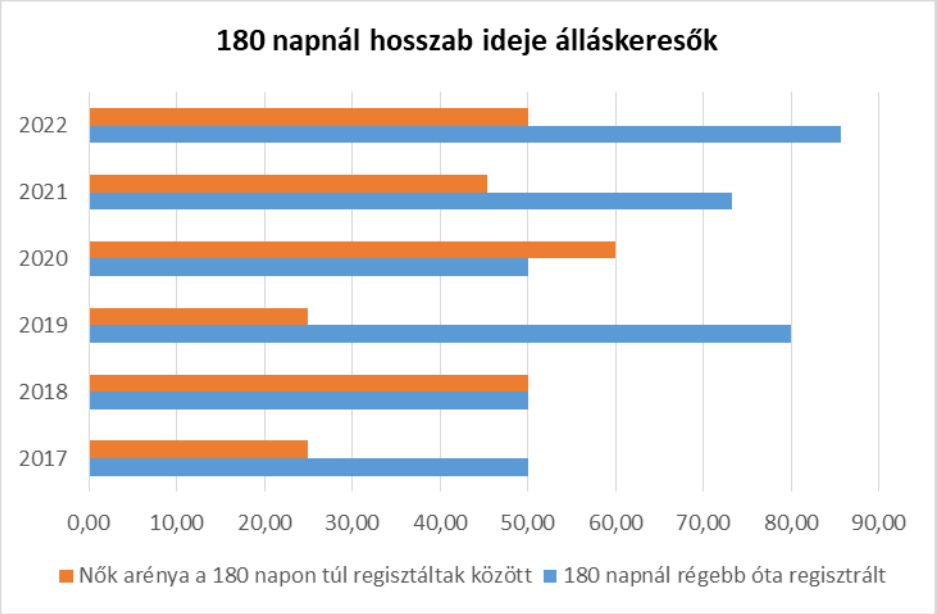

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	**Év**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
	Fő összesen	**8**	**12**	**10**	**20**	**15**	**7**
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	0,00	1,00	1,00	1,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	10,00%	5,00%	6,67%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	0,00	2,00	1,00	4,00	1,00	1,00
	%	0,00%	16,67%	10,00%	20,00%	6,67%	14,29%
26-30 év (TS 039)	Fő	1,00	1,00	1,00	1,00	0,00	0,00
	%	12,50%	8,33%	10,00%	5,00%	0,00%	0,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	1,00	2,00	0,00	1,00	2,00	0,00
	%	12,50%	16,67%	0,00%	5,00%	13,33%	0,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	0,00	2,00	1,00	4,00	3,00	2,00
	%	0,00%	16,67%	10,00%	20,00%	20,00%	28,57%
41-45 év (TS 042)	Fő	2,00	0,00	2,00	3,00	0,00	0,00
	%	25,00%	0,00%	20,00%	15,00%	0,00%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	0,00	1,00	0,00	1,00	2,00	0,00
	%	0,00%	8,33%	0,00%	5,00%	13,33%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	4,00	3,00	2,00	2,00	3,00	1,00
	%	50,00%	25,00%	20,00%	10,00%	20,00%	14,29%
56-60 év (TS 045)	Fő	0,00	0,00	1,00	2,00	3,00	3,00
	%	0,00%	0,00%	10,00%	10,00%	20,00%	42,86%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	0,00	1,00	1,00	1,00	0,00	0,00
	%	0,00%	8,33%	10,00%	5,00%	0,00%	0,00%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal							

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	**180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya** (TS 057)	**Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül** (TS 058)
	%	**%**
2017	50,00	25,00
2018	50,00	50,00
2019	80,00	25,00
2020	50,00	60,00
2021	73,33	45,45
2022	85,71	50,00
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal		

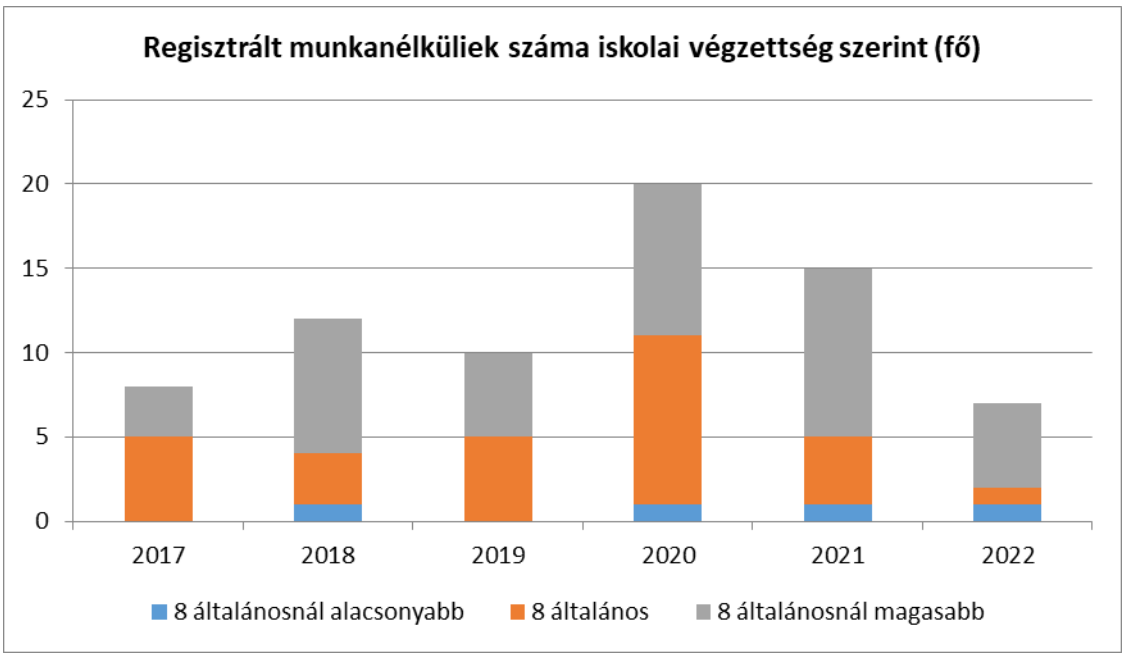

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

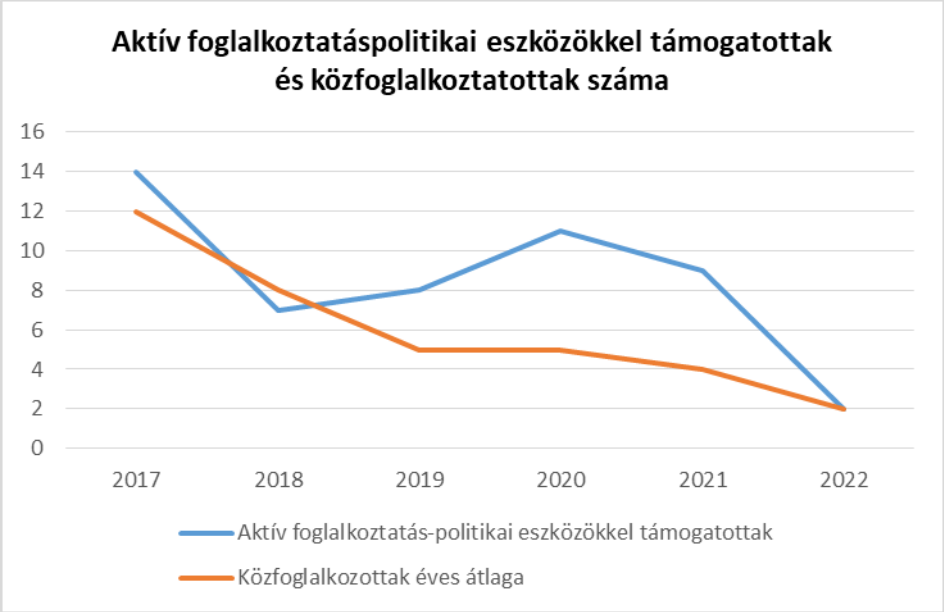
Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	8	0	0,00%	5	62,50%	3	37,50%
2018	12	1	8,33%	3	25,00%	8	66,67%
2019	10	0	0,00%	5	50,00%	5	50,00%
2020	20	1	5,00%	10	50,00%	9	45,00%
2021	15	1	6,67%	4	26,67%	10	66,67%
2022	7	1	14,29%	1	14,29%	5	71,43%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;
Az önkormányzat évek óta 1-2 főt foglalkoztat közmunkaprogram keretében. Minden évben külön pályázunk az egész évi foglalkoztatásra a Munkaügyi Központnál. A térségben a vasútüzem és a fa feldolgozó foglalkoztat még 10-15 főt.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitika		
Év	**Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma** (TS 050)	**Közfoglalakoztatottak száma** (TS 055)
	Fő	**(éves átlag - fő)**
2017	14	12
2018	7	8
2019	8	5
2020	11	5
2021	9	4
2022	2	2
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal		

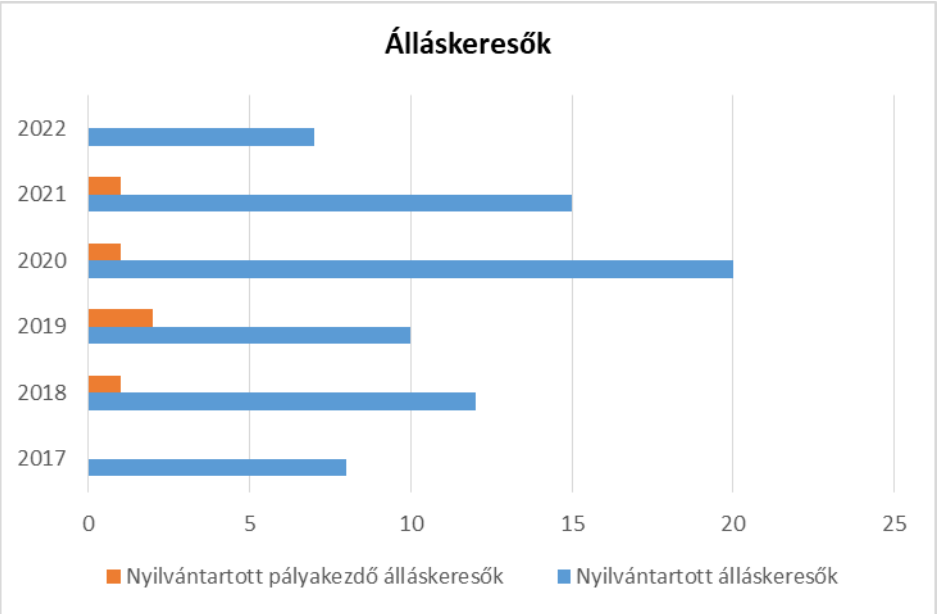
d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;
A falu az országos úthálózathoz az M6-os autópályával, 55 számú főúttal kapcsolódik, tehát az ország nyugati és keleti részével közvetlenül összekötött. Budapestre, Pécsre így autópályán és alacsonyabb rendű útvonalon is könnyen és gyorsan el lehet jutni, akár személygépkocsival, akár autóbusszal vagy vonattal.
A munkaképes lakosság egy része a Gemenc Zrt, illetve az Ökoturisztikai központban és a kisvasútnál vállal munkát. Helyben eg kisbolt kb. 4-5 fő munkatárssal, a benzinkút 2 embernek ad munkát, vállalkozóknál szintén 2-3 ember dolgozik Szekszárdra és Bajára is járnak a lakosok munkába.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

Segítséget nyújtunk önéletrajz írásában, biztosítjuk az internet és telefon használatát.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	**Nyilvántartott álláskeresők száma** (TS 052)	**Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma** (TS 053)
	Fő	**Fő**
2017	8	0
2018	12	1
2019	10	2
2020	20	1
2021	15	1
2022	7	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;
Ezt nem tudjuk megoldani.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;
Nincs a településünkön ilyen.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;
A foglalkoztatási diszkrimináció elsősorban a munkahelyi felvételnél, másodsorban az elbocsátásoknál érezteti hatását. A foglalkoztatási diszkrimináció mértéke és a munkaerő-piaci státusz között erős összefüggés található. A nem foglalkoztatottak csoportja (munkanélküliek és inaktívak együtt) és azokon belül a roma származású nem foglalkoztatottak szenvedték el legnagyobb valószínűséggel a hátrányos megkülönböztetést eddigi életútjuk során. A munkaerőpiacról való korai kiszoruláshoz leginkább az egészségi állapottal, a származással és az életkorral összefüggő foglalkozási diszkrimináció járul hozzá.

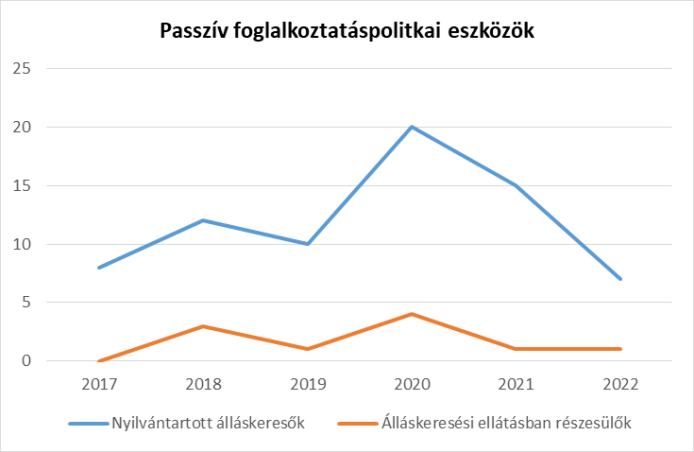
i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáférésének lehetőségei
Számítógép használatának elsajátítása, digitális kompetenciák fejlesztése a helyi általános iskolában képzés keretében megtörtént.

j) Sajnos nem csak az iskolázatlanság miatt nem kapnak munkát, az előítéletek miatt sem foglalkoztatják szívesen a cigány embereket. A segély azonban nem elegendő az egész havi szükségletek kielégítésére, (sok esetben találkozunk azzal, hogy a telepen a kábítószert, alkoholt fogyasztók száma jelentősen megemelkedett) kiegészítésképpen úgy tűnik, sokan lopással, betöréssel egészítik ki a kieső jövedelmüket.

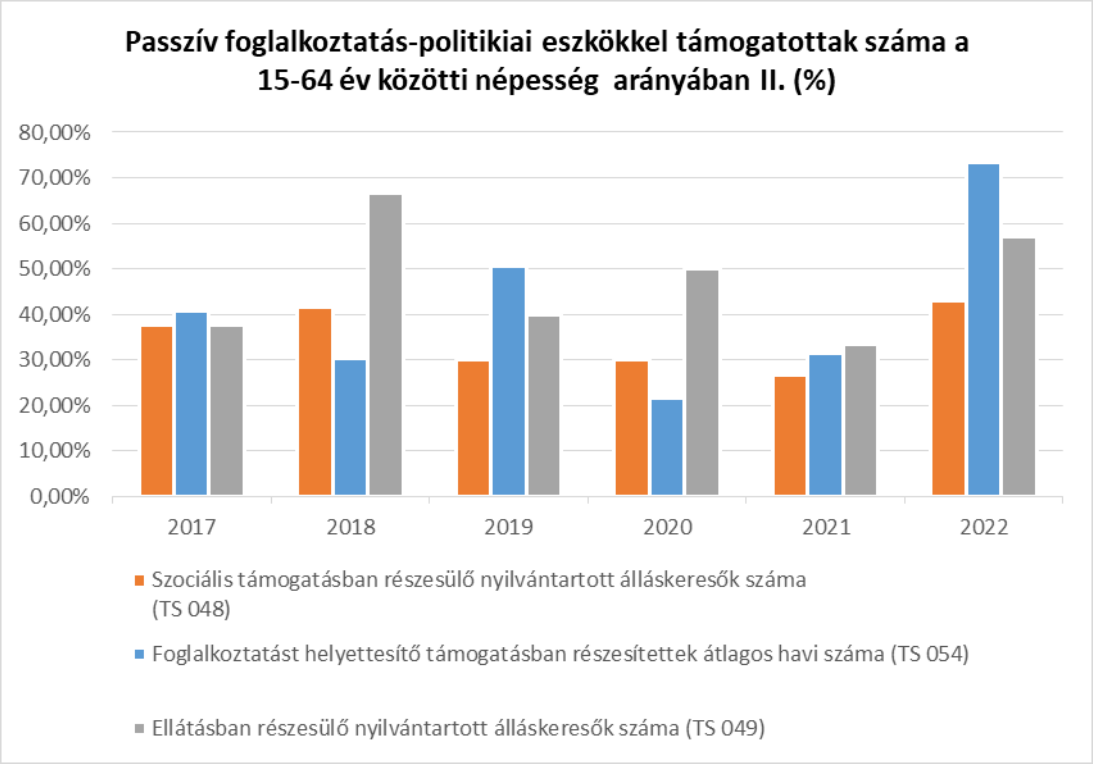
3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	8	2,31%	0	0,00%
2018	12	3,43%	3	25,00%
2019	10	2,99%	1	10,00%
2020	20	6,01%	4	20,00%
2021	15	4,35%	1	6,67%
2022	7	2,13%	1	14,29%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal				

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	**Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma** (TS 048)		**Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma** (TS 054)		**Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma** (TS 049)	
	Fő	**Nyilvántartottak %-ában**	**Fő**	**Nyilvántartottak %-ában**	**Fő**	**Nyilvántartottak %-ában**
2017	3	37,50%	3	40,63%	3	37,50%
2018	5	41,67%	4	30,17%	8	66,67%
2019	3	30,00%	5	50,50%	4	40,00%
2020	6	30,00%	4	21,55%	10	50,00%
2021	4	26,67%	5	31,53%	5	33,33%
2022	3	42,86%	5	73,29%	4	57,14%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal						

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	**Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma** (TS 056)
	fő
2017	1
2018	1
2019	1
2020	2
2021	3
2022	2
Forrás: TeIR, KSH	

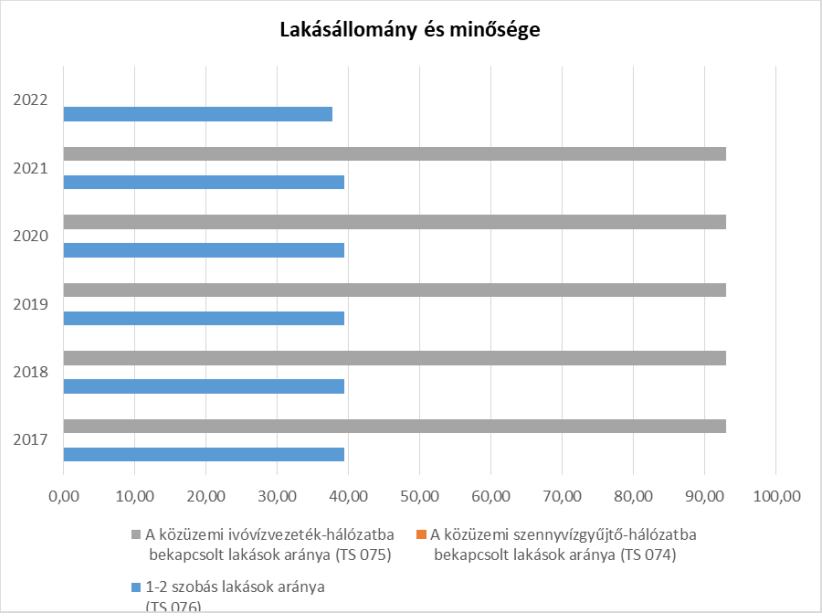
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2017	241	1	4,15	39,42	0,00	92,95
2018	241	0	0,00	39,42	0,00	92,95
2019	241	0	0,00	39,42	0,00	92,95
2020	241	0	0,00	39,42	0,00	92,95
2021	241	0	0,00	39,42	0,00	92,95
2022	233	0	0,00	37,77	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

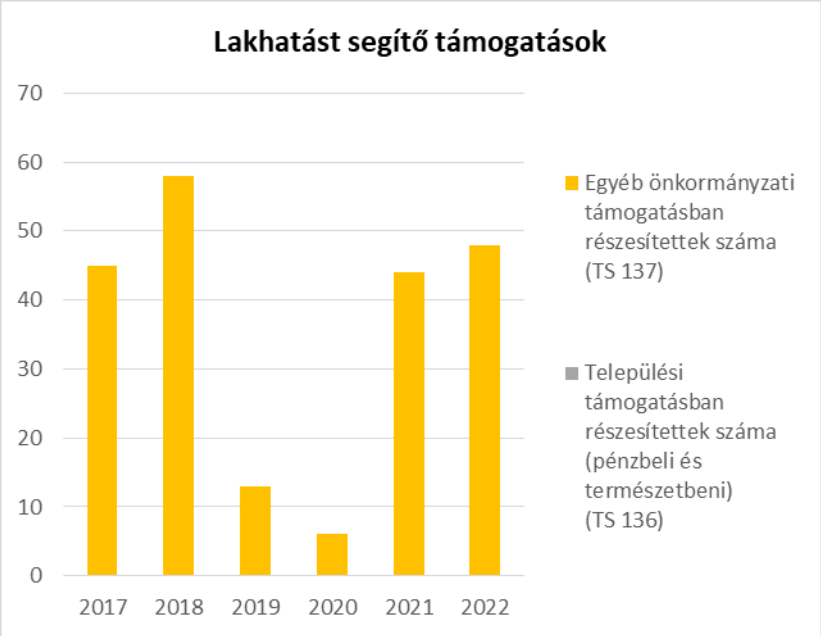

a) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2017	241	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	241	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	241	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	241	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	241	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	233	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok							

Pörböly község önkormányzati tulajdonú bérlakásokkal nem rendelkezik, nem tud nyújtani lakhatást elősegítő támogatást, lakásépítési és felújítási kölcsönt. Pörböly településen sem szolgálati, sem egyéb az önkormányzat tulajdonában lévő lakásállomány nincsen.
Pörböly község Önkormányzata biztosítja a jogszabályban meghatározott, a szociálisan rászoruló háztartások részére, az általuk lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaihoz, normatív lakásfenntartási támogatást.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	**Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni)** (TS 136)	**Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma** (TS 137)
	Fő	**Fő**
2017	n.a.	45
2018	n.a.	58
2019	n.a.	13
2020	n.a.	6
2021	n.a.	44
2022	n.a.	48
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

f) eladósodottság

Azoknak az ügyfeleknek, akik hozzánk fordulnak, a hivatal dolgozói felhívják a figyelmet a védett fogyasztóvá válás lehetőségére. Ilyen esetben a családsegítő munkatársai akár a kérdőívek kitöltésében is segítenek, valamint igény esetén felveszik a kapcsolatot a szolgáltatóval. A telepen zajlik a kártyás villanyórák felszerelése.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A faluban 200 családi ház található, falusias beépítettségű, kertes házakban laknak az emberek. A lakóingatlanok jó minőségűek, összkomforttal rendelkeznek, közművel ellátottak. Az útburkolatok, az utcákban szilárd. A hulladékszállítás megoldott.
Közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása: Pörbölyről busszal és vonattal is könnyedén el lehet jutni az ország minden pontjára. Munkanapokon és hétvégeken is egész nap óránként igénybe lehet venni a tömegközlekedést.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

Az Ebktv. tiltja a lakáshoz jutási feltételek olyan módon való meghatározását, ami alapján egyes védett tulajdonságokkal rendelkező csoportok egy adott településen vagy településrészen belül mesterségesen elkülönülnek. Ezt elsősorban a település drágábban és olcsóbban értékesíthető telkekre, ingatlanokra történő felosztásával, kettéosztásával lehet megvalósítani.

b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

Nincs a településen.

c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Nincs

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A településen a háziorvosi rendelőben hetente három alkalommal van rendelés, gyógyszereket tudnak biztosítani a betegeknek helyben is. Egy védőnővel ellátott, védőnői szolgálat látja el az egészségügyi alapszolgáltatásokat. A szakorvosi járó beteg ellátás Szekszárdon történik.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2017	0	0	0	0	24	5,50
2018	0	0	0	0	20	5,51
2019	0	0	0	0	18	3,14
2020	0	0	0	0	18	4,26
2021	0	0	0	0	17	2,84
2022	0	0	0	0	16	1,09
Forrás: TeIR, KSH Tstar						

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Különböző szűrések lebonyolítására a művelődési házat ingyenesen rendelkezésre bocsátja az önkormányzat. Honlapon, hirdetőtáblán kihelyezve és szórólapon hirdetjük meg a különböző szűréseket. Védőnők rendszeresen végeznek az iskolában és az óvodában fejtetvesség, rühösség szűrővizsgálatot, valamint az általános fizikai állapotot (mint a látás, hallás) is felmérik. A kötelező védőoltásokat a gyermekek megkapják. Az óvodásokat és iskolásokat a fogászati szűrővizsgálatra minden évben a pedagógusok elvisznek.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Településünkön nem biztosított a fejlesztő és rehabilitációs ellátás. Az ellátáshoz való hozzáférés a 20-25 km távolságra lévő Szekszárdi Szakorvosi Rendelőintézetben látják el.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A Bátaszéki MOB és konyha pörbölyi konyhai egységén biztosítjuk az óvodásoknak, iskolásoknak a háromszori étkezést, a szociális étkezőknek és a vendég étkezőknek az ebédet. Az egészséges táplálkozás szempontjai szerint étkeznek az ellátásban részesülők.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Részt vesznek a Bozsik programban az óvodások és az iskolások is, pályáznak különböző sportalapokra. Az iskolás gyermekek rendszeresen indulnak a korosztályos kistérségi bajnokságokon. A bátaszéki tanuszodába hetente járnak a gyermekek, ahol minden évben megrendezik az úszóversenyt, és a pörbölyi tanulók szép eredményekkel zárnak. Mindenféle sport és mozgás elősegíti az egészséges életmódra nevelést.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Településünkön idősek nappali otthona nincs. A szomszéd településen, Bátaszéken igénybe vehető lenne, de nincs rá igény. A szociális étkezést igénybe vevők száma 10-12 fő. Házi segítségnyújtást biztosít a település a rászorultaknak.

g)drogprevenciós szolgáltatások; Nincs

h)hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az egyenlő bánásmód követelményének megsértése nem fordult elő.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

3.6.2. Népkonyha	
Év	**Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)**
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.
2022	n.a.
Forrás: Önkormányzati adat	

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

A Művelődési Ház és Könyvtár, sportpálya, a településen lévő intézmények (óvoda, iskola, katolikus egyház, lovas sportegyesület), melyek szabadidős programokkal, kirándulásokkal, táborokkal színesítik a település életét, mozgósítják az itt élőket.

A civil szervezetek ingyenesen használhatják a művelődési házat. A civil szervezeteinkkel fontos az együttműködés, nélkülük a falusi rendezvények elképzelhetetlenek. Minden év (kivéve Covid miatt 2020. és 2021.) megrendezésre kerül a Gyermeknap, Falunap, Szüreti nap vagy Arató fesztivál, ahol az apróktól az idősekig mindenki részt vett. Az óvodások és iskolások hagyományőrző tánccal, a felnőttek a Hagyományőrző Egyesület sárközi táncokat mutatják be, míg az idősek a Nyugdíjas Klub tagjaiként kórusdalokat énekeltek. A falunapon így minden korosztály együtt van.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2020)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	**Sportcsarnok, sportpálya léte** (TS 103)	**A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma** (TS 104)	**Közművelődési intézmények száma** (TS 105)
db	**van/nincs**	**db**	**db**
n.a.	igen	80	2
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Konfliktusok a településen nem alakultak ki. A Pörbölyi Polgárőr Egyesület minden rendezvényen biztosítja a nyugalmat, egyéb esetekben a rendőrséggel együtt járőrözést végeznek a faluban. Munkájukra nagy szükség van a bűnözés visszaszorításában.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat rendszeresen szervez ruha és élelmiszer osztást.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei; A településen nem él nemzetiségi kisebbség

e) helyi lakossági önszerveződések.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Nincs a településen

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A lakásfenntartási támogatásba részesülők	Előre fizetős mérőberendezése felszerelése
Az ingyenes egészségügyi ellátást alacsony számban veszik igénybe a mélyszegénységben élők	Célzott beavatkozások az egészségügyi és szociális ellátórendszer igénybevétele érdekében

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

Az alábbiakban elsőként áttekintjük a gyermekek helyzetének elemzéséhez kapcsolódó definíciókat és szabályozást.

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)

A **védelembe vétel** a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembevétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.
Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet: Hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt megállapították.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi

kedvezményre való jogosultságot állapít meg. A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára.

Kedvezményes gyermek-étkeztetés: A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a gyermek jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételére

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	271	275	546	49,63%	50,37%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			13	2,38%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	41	30	71	7,51%	5,49%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	12	9	21	2,20%	1,65%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

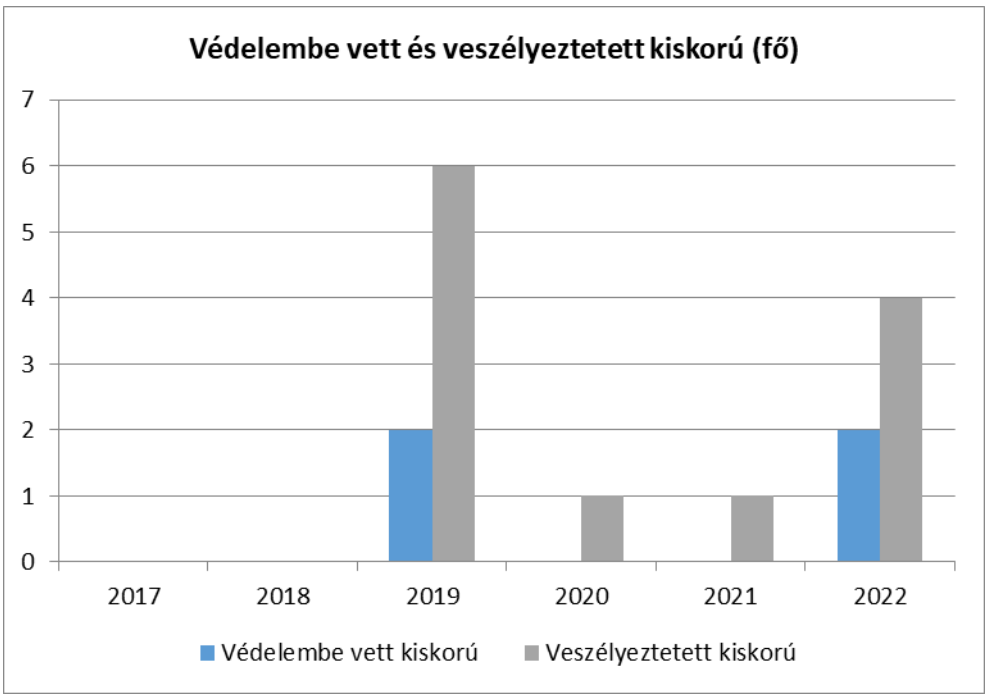
a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossággal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

Iskolai mulasztások, magatartás problémák, a szülői hozzáállások, rossz anyagi körülmények, valamint az el- és idevándorlások nem jellemző a településen.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2017	0	n.a.
2018	0	n.a.
2019	2	6
2020	0	1
2021	0	1
2022	2	4

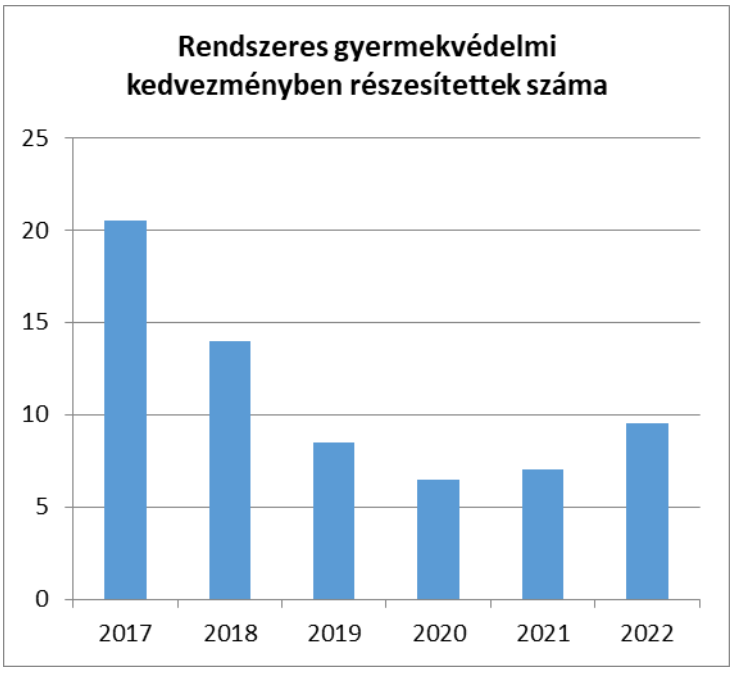
Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők, valamint

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a család egy főre eső jövedelme arányában állapítják meg. A helyzetelemzés során a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak pontos regisztrációjáról alkotott helyzetkép igen fontos a különböző támogatások hozzáférésének vizsgálata miatt és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményen alapuló hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapítása miatt is.

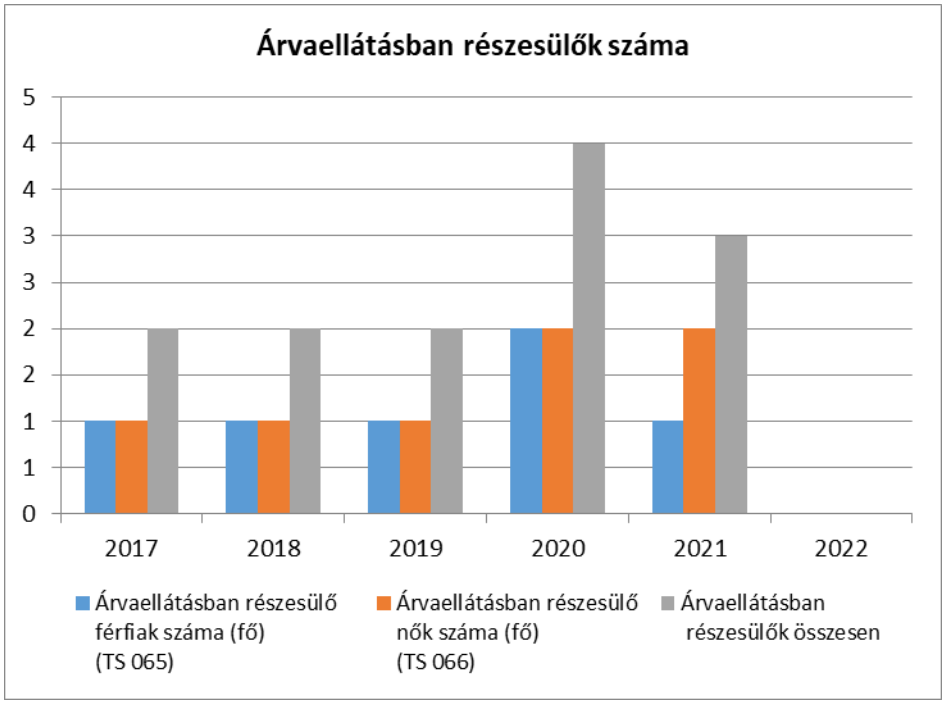
4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	**Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma** (TS 111)
	Fő
2017	21
2018	14
2019	9
2020	7
2021	7
2022	10
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok	

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

A gyermekek jogán járó helyi juttatásban (rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben) részesülők száma csökkenő tendenciát mutat. A jogosultak évente két alkalommal részesülnek támogatásban.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2017	1	1	2
2018	1	1	2
2019	1	1	2
2020	2	2	4
2021	1	2	3
2022	n.a.	n.a.	-
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok			

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Kedvezményes gyermek-étkeztetés: A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a gyermek jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételére. Rászorultsági étkezési támogatásként 100 %-os térítésmentesség adható, ha a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, illetve nevelésbe vették; ha a család egy főre jutó havi

nettó jövedelme nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér járulékokkal csökkentett összegének a 130 %-át. 50%-os támogatásban kell részesíteni, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül; ha 3, vagy több gyermekes családban él, feltéve, hogy nem ingyenes étkeztetésben részesül, illetve tartósan beteg, fogyatékos.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Nincs ilyen a településünkön.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Nincs ilyen a településünkön.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossággal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnői munka **színterei**:

-az orvosi rendelő **helyiségében** folyó gondozó-tanácsadó tevékenység várandós anyáknak és kisgyermekes családoknak

-**családlátogatáson** adott tanácsadás, elvégzett gondozás, anyai tevékenységre oktatás

-**nevelési-oktatási intézményben** történő szűrés, egészségnevelés

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2015	1	184	174
2016	2	193	94
2017	2	190	90
2018	2	178	89
2019	2	183	91,50
2020	2	178	89,00
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok			

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2017	0	n.a.	-
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-
2022	0	n.a.	-
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok			

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)
Külön gyermekorvos nincs a faluban, legközelebbi rendelés Bátaszéken található.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2017	0	0	0	n.a.	n.a.
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.
2022	0	0	0	n.a.	n.a.
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok					

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok
Az óvodában és az iskolában is van fejlesztőpedagógus. A logopédiai ellátás az utóbbi években mindig problémás volt. Jelenleg heti 1 órában jár logopédus a szakszolgálattól. Az iskolában 1 fejlesztőpedagógus, látja el a fejlesztő feladatokat. Az óvoda minden esetben segíti a rászorulókat abban, hogy családok a gyerekeket el tudják vinni a nevelési tanácsadóba iskolaérettségi vizsgálatra

d) gyermekjóléti alapellátások,

A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat feladatait társulásban látja el. Rendszeres kapcsolatot tartanak fenn a faluban élő, szociálisan rossz helyzetben lévő családokkal

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

Nincs a településen bölcsőde. A gyermekek napközbeni ellátása óvodai nevelés keretén belül valósul meg.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

f) gyermekvédelem;

Amennyiben az alapellátásban történő családgondozás nem vezet eredményre, hatósági eljárás válik szükségessé a gyermek érdekében. A Járási Gyámhivatalnál kezdeményezhet eljárást a gyermekjóléti szolgálat, a köznevelési intézmény, vagy az érintett család tagjai is. A kiskorú gyermek veszélyeztetettségével kapcsolatos eljárást az illetékes gyámhivatal folytatja le, a

gyermeket szükség esetén védelembe veszi, illetve más, a gyermekvédelmi törvényben meghatározott hatósági intézkedést rendelhet el.
Veszélyeztetettség: A Gyermekvédelmi Törvény szerint olyan –magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja, vagy akadályozza.

Veszélyeztetés: A gyermek alapvető fizikai és/vagy pszichológiai szükségleteinek tartós elhanyagolása és/vagy a gyermek bántalmazása.

Elhanyagolás: minden olyan mulasztás vagy baj okozása, mely jelentősen árt a gyermek egészségének vagy lassítja, akadályozza szomatikus, mentális és érzelmi fejlődését.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Nincs a településen olyan intézmény, ahol a krízishelyzetben élőket el lehetne helyezni

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Minden évben - júliusban - egy hónapra bezár az óvoda. Az iskolás és óvodás gyermekeknek hittan tábor, szabadidős játékos foglalkozások, kirándulási lehetőségek, tánctábor köti le az idejüket.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

Szünidőben az étkezést nem igényelték a családok.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok; nincs

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor; nincs

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

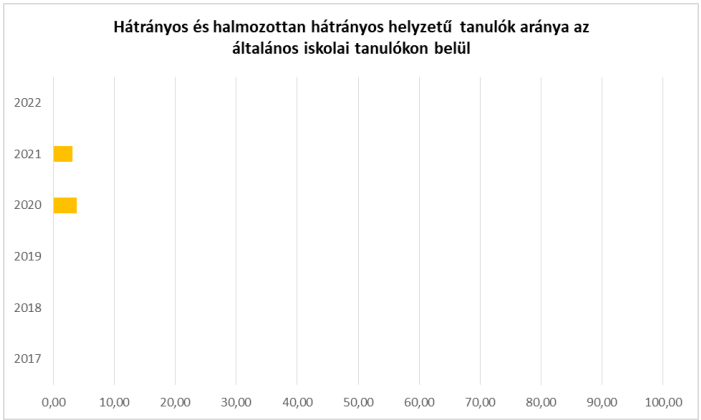
Ingyenes étkezés biztosítása az óvodás gyermekek, valamint ingyenes, illetve 50 %-os étkezés biztosítása az iskolás gyermekek számára.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossággal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;
Az óvoda, illetve az általános iskola a jogszabályi előírások betartása mellett a feladatellátást biztosítja.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	**Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)** (TS 087)	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)** (TS 092)	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül** (TS 093)
	Fő	**Fő**	**%**
2017	19	0	0,00
2018	19	0	0,00
2019	18	0	0,00
2020	19	0	0,00
2021	20	0	0,00
2022	n.a.	n.a.	n.a.
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	**Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban**	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)** (TS 094)	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül** (TS 095)
	Fő	**Fő**	**%**
2017	n.a.	0	0,00
2018	n.a.	0	0,00
2019	n.a.	0	0,00
2020	n.a.	1	3,85
2021	n.a.	1	3,13
2022	n.a.	n.a.	n.a.
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés			

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma** (TS 096)	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül** (TS 097)	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban** (TS 098)	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva** (TS 099)	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma** (TS 100)	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül** (TS 101)
	Fő	**%**	**Fő**	**%**	**Fő**	**%**
2017	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Forrás: TeIR, KSH Tstar						

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	**Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma** (TS 114)	**Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma** (TS 113)
	fő	**fő**
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	1	3
2021	1	0
2022	3	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

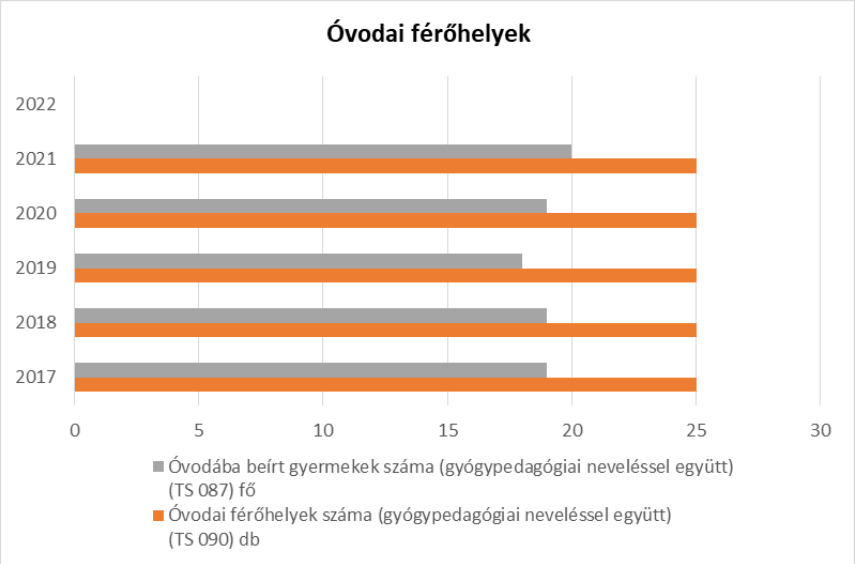

b) a köznevelséshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)
Utazó gyógypedagógus és fejlesztő pedagógus ellátás kistérségi szerződés alapján dolgozik.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2017	n.a.	1	25	1	19	0	0	19
2018	n.a.	1	25	1	19	0	0	19
2019	n.a.	1	25	1	18	0	0	18
2020	n.a.	1	25	1	19	0	0	19
2021	n.a.	1	25	1	20	0	0	20
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2017	0	2	1	12,00	45,83
2018	0	2	1	12,50	56,00
2019	0	2	1	11,00	54,55
2020	0	2	1	13,00	50,00
2021	0	2	1	16,00	56,25
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejeők a nappali oktatásban	
Tanév	**A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban** (TS 083)
	Fő
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	n.a.
Forrás: TeIR, KSH Tstar	

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;
Hátrányos megkülönböztetés és jogellenes megkülönböztetés, intézmények közötti és egyes intézményen belüli szegregáció nincs.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések; jó az eredmény.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.
A szegénysorban élő, szociálisan rászoruló fiatalok esetében, akik felsőoktatásban tanulnak, az Önkormányzat az elmúlt években a Bursa Hungarica által biztosított lehetőségekhez anyagilag hozzájárul. Így a főiskolás, illetve egyetemista fiatalok támogatást kapnak tanulmányaikhoz

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	n.a.	n.a.	n.a.	0
2018	n.a.	n.a.	n.a.	0
2019	n.a.	n.a.	n.a.	0
2020	n.a.	n.a.	n.a.	0
2021	n.a.	n.a.	n.a.	0
2022	n.a.	n.a.	n.a.	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok				

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
szabadidős, és sportolási lehetőségek korlátozottak,	sportpálya, közösségtér kialakítása. Jelenlegi lehetőségek jobb kiszanálása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

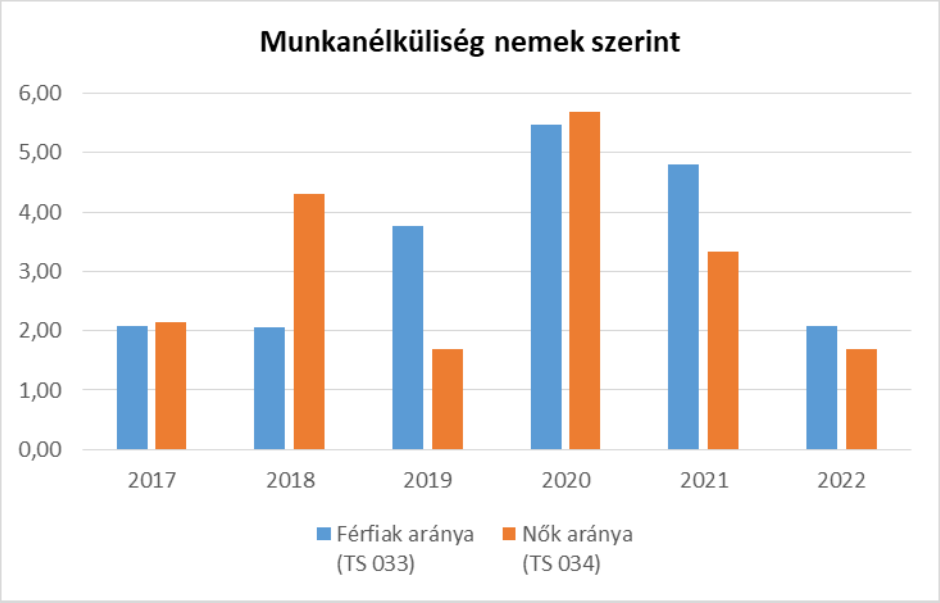
A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni. A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést néhány jogszabály tiltja ugyan, (ezek között is kiemelt szerepet foglal el az Alaptörvény 66.§ és 70.§ és a Munka Törvénykönyv 5.§, de a nők és férfiak között a társadalmi élet minden területére kiterjedő egyenlőtlenség természetének, okainak feltárását és persze felszámolását nem írja elő jogszabály. A nők és a férfiak közötti társadalmi egyenlőtlenség minden bizonnyal a legmélyebben gyökerező, legnehezebben tetten érhető. Esélyegyenlőségi problémák, melyekkel a nők találkozhatnak:

- az egyenlőtlen családi feladatmegosztás
- a 45 év felettiek esetében a változó képzettségi követelményeknek való megfelelés
- a pályakezdők szakmai tapasztalatának hiánya
- a munkahelyről történő hosszabb idejű távolmaradás (gyermekvállalás)
- a jövedelmek, a munkahelyi előmenetel lehetőségének egyenlőtlensége

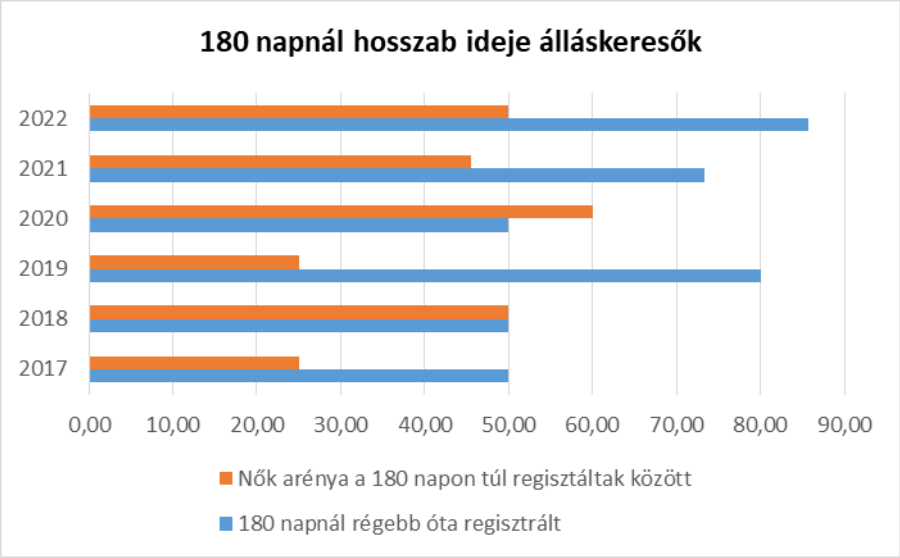
5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint
(a 3.2.1. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2017	2,08	2,15	2,12%
2018	2,06	4,3	3,18%
2019	3,76	1,68	2,72%
2020	5,46	5,68	5,57%
2021	4,79	3,33	4,06%
2022	2,08	1,69	1,89%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

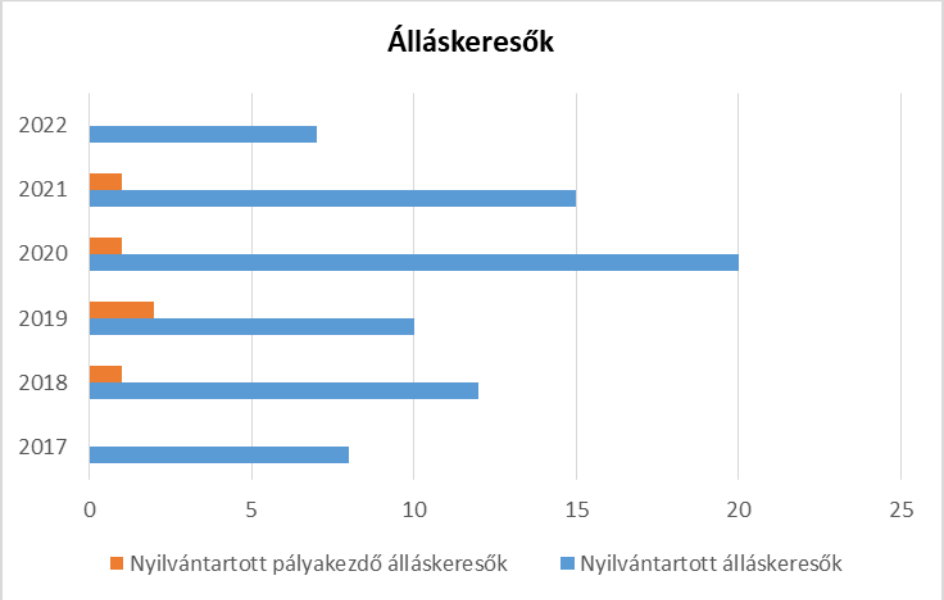
5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	**180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya** (TS 057)	**Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül** (TS 058)
	%	**%**
2017	50	25
2018	50	50
2019	80	25
2020	50	60
2021	73,33	45,45
2022	85,71	50
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal		

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma
(a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2017	8	0
2018	12	1
2019	10	2
2020	20	1
2021	15	1
2022	7	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A nők foglalkoztatási szintje Magyarországon jelentős mértékben elmarad az Unió átlagától. Míg az Unió átlaga a nők foglalkoztatási arányát tekintve átlaga 58,2 %, addig Magyarországon ugyanez az érték csak 50,6% volt. A Családsegítő Szolgálat folyamatos tájékoztatást ad az érdeklődőknek a foglalkoztatást segítő programokról, képzésekről. A Szekszárdi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya munkába állást segítő tevékenységet is ellát.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei
Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező nők nem látnak reményt a munkára, ezért egy idő után már nem is keresnek, amely egyre jobban megnehezíti az elhelyezkedési lehetőségeiket.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)
A nők hátrányos helyzetével nemcsak foglalkoztatás, hanem a jövedelmi viszonyok terén is találkozhatunk. Magyarországon az alkalmazásban álló férfiak és nők átlagos fizetése között mintegy 20-25% különbség tapasztalható a férfiak javára. A munkahelyi lehetőségek egyenlőtlen volta nemcsak a jövedelmek terén, hanem a munkahelyi előmenetel kapcsán is jelentkezik.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A gyermekvállalás, a kisgyermeknevelés nagymértékben befolyásolja a nők munkaerőpiaci esélyeit. Az óvodai férőhelyek száma 25 fő, az óvodába beírt gyermekek száma 2023-ban **19** fő volt, nem teljesen kihasznált.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2017	0	n.a.	-
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-
2022	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A család- és nővédelmi gondozást az Eütv. 41. §-a rögzíti, ennek értelmében biztosítani szükséges a gyermekvállalás körülményeinek elősegítését a tanácsadás és gondozás eszközeivel, a családtervezéssel összefüggő ismeretek átadását és a nők egészségvédelmét szolgáló intézkedéseket. A védőnői hálózat feladata a családtervezés, anya- és gyermekgondozás. A leendő szülők számára a védőnők a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. A védőnők a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. Segítséget nyújtanak a szociális juttatások megismerésében.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli erőszak „kezelése", illetve megelőzése, vagy a rászorultak segítése mindig is fontos volt, ám sokáig a társadalomban ezt „családi belügyként" kezelték. Változás ezzel kapcsolatban 2004. május 1. hazánk EU-csatlakozása után történt, mivel az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése 1582 (2002) számú ajánlásában kifejtette, hogy a családon belüli erőszak fizikai bántalmazásként, nemi erőszakként, fenyegetésekként és megfélemlítésként egyaránt megnyilvánulhat. Felszólította a tagállamokat, hogy gondoskodjanak a családon belüli erőszak áldozatainak ingyenes jogi tanácsadásról, az áldozatoknak nyújtandó pszichológiai és pénzügyi segítségről, az áldozatok hatékony védelméről a sérelem elkövetése után és a jogi eljárás alatt, az áldozatokkal foglalkozó nem- kormányzati szervezetek támogatásáról és megfelelő szakemberek képzéséről

A családon belüli erőszak megelőzése a nemzeti stratégia fontos része, egyben a Kormány és a Belügyminisztérium számos külön intézkedést hozott ezen feladatok eredményes kezelése érdekében.

A családon belüli gyermek, vagy feleség bántalmazás legnagyobb része látens marad, a legtöbbször ez a pont a sértett-bántalmazott szégyenérzete miatt nem kerül nyilvánosságra, vagy nem válik ismertté még a közeli hozzátartozók és szűkebb környezet számára sem.

A jelzőrendszerben a gyermekjóléti szolgálat, a védőnői, háziorvosi hálózat, az iskolai gyermekvédelmi felelősi kör, a polgárőrség, egyéb civil szervezetek (egyház is) komoly szerepet kaphat. Fokozottan veszélyeztetettek az idősek, a nők, a gyermekek, a hajléktalanok, vagy munkanélküliek is.

A jelzőrendszerben résztvevő szervezetek által több esetben érkezett értesítések alapján a szükséges intézkedéseket a rendőrség végrehajtotta. Az elmúlt év során a jellemző problémák között továbbra is említhetők a gyermekek nem megfelelő életkörülményei, a családon belüli bántalmazások, továbbá az, hogy a fiatalkorúak nem rendszeresen látogatják az iskolai foglalkozásokat, valamint továbbra is az elkövető alkoholista életvitele.

A családon belüli erőszakról nincs egységes definíció, ám a jelenség ismertetőjegyei alapján egyértelműen meghatározható ez az erőszak-típus. A családon belüli erőszak egyik eleme, hogy a bántalmazott és bántalmazó mindig ismerik egymást, leggyakrabban a család, vagy intim viszony köti –kötötte össze őket. Másik eleme az erőszakos magatartás vagy annak előkészülete-kísérlete a bántalmazó részéről. A különböző definíciók eltérő módon határozzák meg, hogy mikor beszélhetünk családon belüli erőszakról: egyszeri bántalmazás már elegendő ennek megállapításához, vagy az erőszaknak többször kell előfordulnia, huzamosabb idő szükséges.

Az erőszakot tágan kell értelmezni: beletartozhat verekedés, szidalmazás, súlyos testi sértés, életveszélyes fenyegetés stb. A családon belüli erőszak fogalomkörébe tartozik a partner-partner közti, illetve az idősebb családtag bántalmazása és a gyermekbántalmazás is, beleértve az egyszülős családokat. A családon belüli erőszak elkövetőit és a bántalmazás elszenvedőit nem és korcsoport szerinti megoszlás szerint vizsgálják.

A családon belüli erőszak számtalan módon megvalósulhat, leggyakrabban fizikai-, szexuális, érzelmi-, lelkierőszakként, a bántalmazott személy pénzügyi-, családi, baráti-, kapcsolatának korlátozásaként jelentkezhet. A különböző erőszak-formákat, uralmi-formákat az erőszakos magatartások módszere (fizikai-, lelki-, szexuális erőszak), gyakorisága (rendszeres, eseti) és nagysága alapján lehet elhatárolni. Az erőszak széles skálán mozoghat kezdve a nem személyre irányuló erőszak-formáktól (tárgyak összetörése, rugdosása, háziállatok kínzása) egészen a legsúlyosabb fizikai sértésekig (nemi erőszak, emberölés).

A nők elleni erőszak bármely olyan, a nőket nemük miatt érő erőszakos tett, mely testi, szexuális vagy lelki sérülést okoz, vagy okozhat nőknek, beleértve az effajta tettekkel való fenyegetést, valamint a kényszerítést és a szabadságtól való önkényes megfosztást, történjen az a közéletben vagy a magánszférában.

A családon belüli erőszakos cselekményeket „nők elleni erőszaknak” nevezték el, utalva arra, hogy az áldozatok döntő többsége nő, míg az erőszak gyakorlója az esetek legnagyobb részében a férfi.

A családon belüli erőszak még mai modern társadalmunkban is tabunak számít, mind az erőszak alkalmazója, mind annak elszenvedője igyekszik eltitkolni az erőszak létét. A külső környezet sem segíti a családon belüli erőszak feltárását, a társadalom nagy része úgy tekint a jelenségre, mint valamely családi problémára, mely nem rá tartozik.

A családon belüli erőszak visszaszorítását nehezíti az a körülmény, hogy a megtörtént erőszakos esetek csupán töredéke jut a hatóságok tudomására.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

A családsegítő szolgálat segít az elhelyezésben, helyben nincsenek krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások. Az ellátási célcsoportot jelenleg elsősorban azok a hátrányos helyzetű fiatal felnőtt anyák és gyermekeik jelentik, akik szociális vagy családi krízis, esetleg életvezetési problémák miatt, vagy védelmet keresve kerülnek az otthonba. A gondozottak így elkerülhetik családjuk széthullását, gyermekeik gyermekvédelmi gondoskodásba kerülését.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Magyarországon, mint a legtöbb országban, a dolgozó nők jelentős hányadát a közszférában foglalkoztatják. ennek számos oka lehet. egyrészt a hagyományosan tipikus női foglalkozások (például tanár, nővér) nagyarányban a közszférában találhatók, és a nők továbbra is ezeket a foglalkozásokat választják. másrészről a közszféra munkahelyeinek jellemzői gyakran nagyon kedvezők a nők számára, például az állásbiztonság, a gyermekneveléssel könnyebben összeegyeztethető és kiszámítható munkaidő és elvárások, kevésbé versenyorientált vagy stresszes munkakörnyezet, illetve a társadalmilag hasznos munkavégzés érzése. a nők ezenkívül azért is

kedvelhetik a közszférabeli munkavállalást, mert úgy gondolják, hogy a szigorúbb munkahelyi szabályzatoknak (például bértáblák, előléptetések) köszönhetően kevésbé diszkriminálják őket.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. A családi szerepek tradicionális értelmezése a nőket gyereknevelési és háztartási feladatokra bíztatja, amelyet azonban a modern társadalom nem, vagy csak kevéssé ismer el aktív munkavégzésként. Sok nő számára ez elfogadható, a társadalmi tradíciónak megfelelő. Magyarországon is egyre több nő és férfi gondolja úgy, hogy a tradicionális szerepfelosztások megoszthatóak.

A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez össztársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni. Gyermekgondozást követően a munkaerőpiacra történő visszakerülés az ország valamennyi településén jelenthet problémát a kismamáknak.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
nők megjelenítése a közéletben	díjazás azoknak, akik tevékenyen részt vesznek a közéletben, kulturális javaink őrzésében
GYES-ről, GYED-ről visszatérők munkába állásának nehézségei	munkába állás, a beilleszkedés segítése, empatikusabb hozzáállás a kisgyermekesek problémáihoz

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az időskori demográfiai folyamat jellemzői:

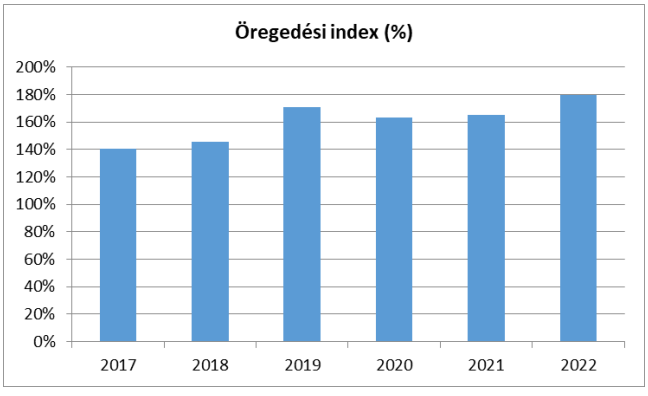
- növekszik az idősek aránya országosan és fővárosban is,
- az átlagéletkor várhatóan nő,
- nők élettartama lényegesen hosszabb.

Magyarországon a nyugdíjrendszer szempontjából jelenleg a 62. életéve betöltésétől számít idősödőnek az ember, míg foglalkoztatáspolitikai oldalról megközelítve már a 45. életév elérésétől. Egy – többek között az idős népesség demográfiai jellemzőit taglaló – tanulmányban (Spéder, 2011, 86–105) ugyancsak megjelenik, hogy a társadalom tagjai az öregkor alsó határának nem a 60., hanem a 65. évet tekintik. Az öregedési indexet vizsgálva megállapítható, hogy nem kedvező az index száz százalék feletti értéke, mely azt jelenti, hogy öregedő szerkezetű településről beszélünk. Az index jelentős romlása miatt a településen, hosszú távon az idősekkel kapcsolatos hátrányok lehetséges kiküszöbölésére törekedni kell. A falu idős lakossága a nyugdíjból él, a korábbi időszak nyugdíjasainak helyzete nehéz, hiszen nagyon kis nyugellátásban részesültek, amely emelkedés következtében sem éri el minden esetben azt a szintet, amiből méltósággal megélhetnek. A magukat nehezen ellátó, illetve olyan idősek, akik nem tudnak magukról gondoskodni, a családjaikra szorulnak. Ellátásuk megoldása nagy terhet ró minden családra, hiszen a napi munka mellett kevés az idő az öregekre.

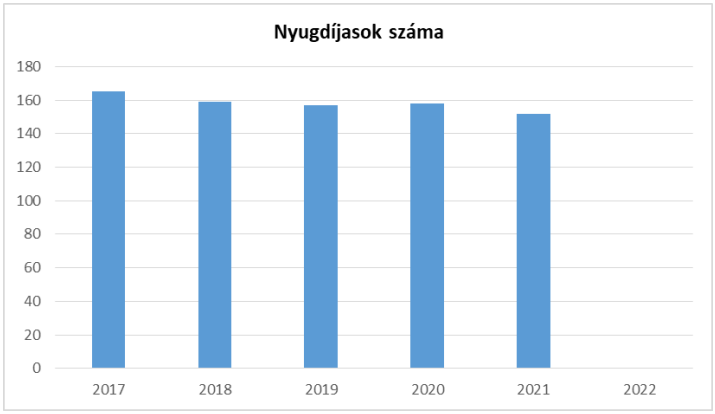
6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

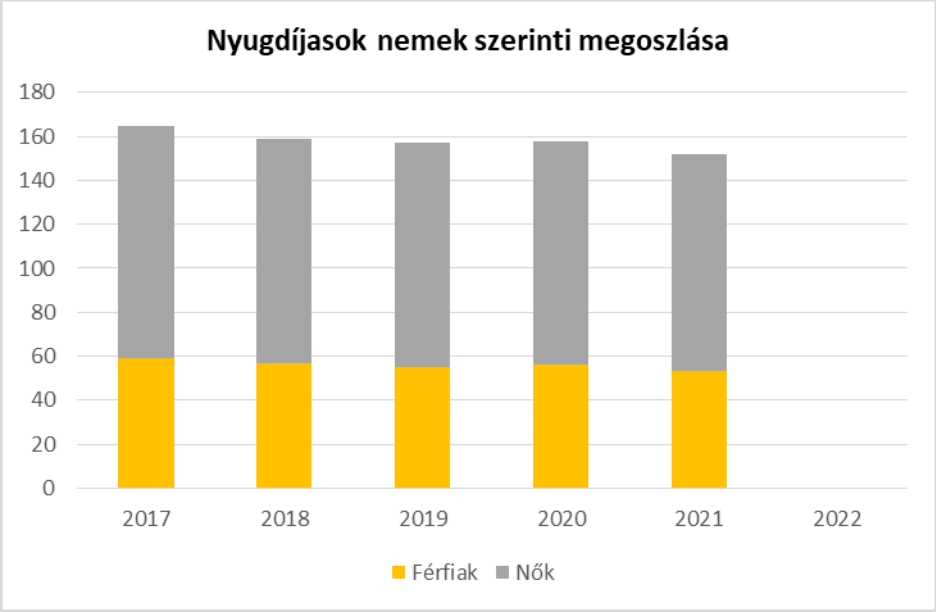
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	108	77	140,26%
2018	105	72	145,83%
2019	118	69	171,01%
2020	116	71	163,38%
2021	117	71	164,79%
2022	115	64	179,69%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	**Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma** (TS 063)	**Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma** (TS 064)	**Összes nyugdíjas**
2017	59	106	165
2018	57	102	159
2019	55	102	157
2020	56	102	158
2021	53	99	152
2022	n.a.	n.a.	-
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

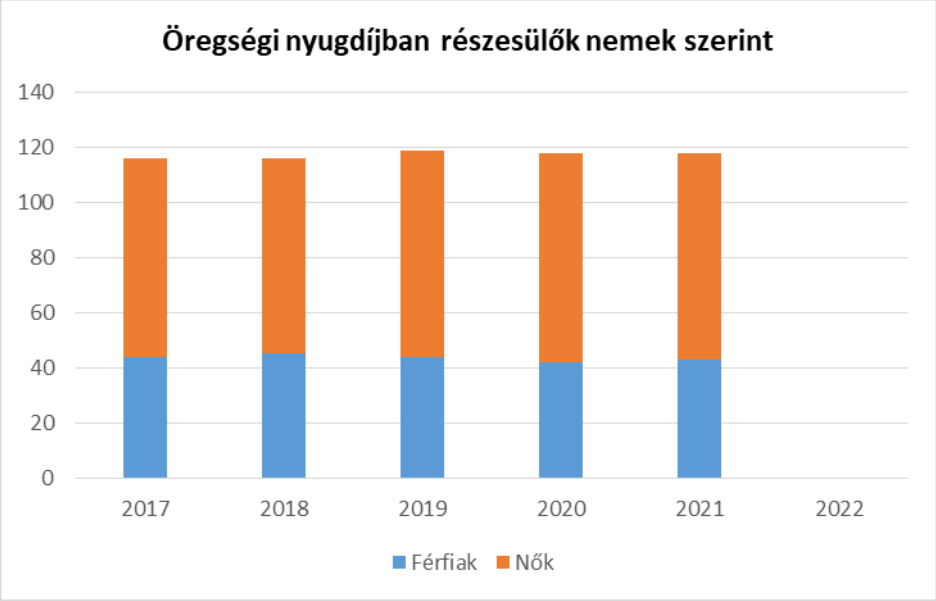

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2017	0	0	44	72	0	5	0
2018	0	0	45	71	0	4	0
2019	0	0	44	75	0	3	0
2020	0	0	42	76	1	3	0
2021	0	0	43	75	0	3	1
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;
A nyugdíj mellett munkát végző idős népesség aránya Magyarországon (3%), Budapesten e mutató az országos értéknek több mint duplája (7%), de elmarad az EU-15-ök átlagától (8%). Az idősek foglalkoztatása a fővárosban a pénzügyi és kereskedelmi területen jelentős.

A munkaerő-piaci részvétel tekintetében nem csak a 60 éven felüli korosztály mondható problematikusnak, hanem az idősödő (50-60 év körüli), még aktív korú korosztályoké is. A munkaadók a munkavállalókat az életkor előrehaladtával egyre kevésbé alkalmazzák szívesen. A nyugdíjasok jövedelmi helyzetükre tekintettel szívesen létesítenének munkaviszonyt, végeznének jövedelem kiegészítő tevékenységet. Erre az esély csekély, kivéve, ha speciális tudással, gyakorlattal rendelkeznek, amelyet a munkaadó nem tud más személy foglalkoztatásával megoldani. A nyugdíjas foglalkoztatás értelmezését a nyugdíjkorhatár felemelése jelentősen megváltoztatja.

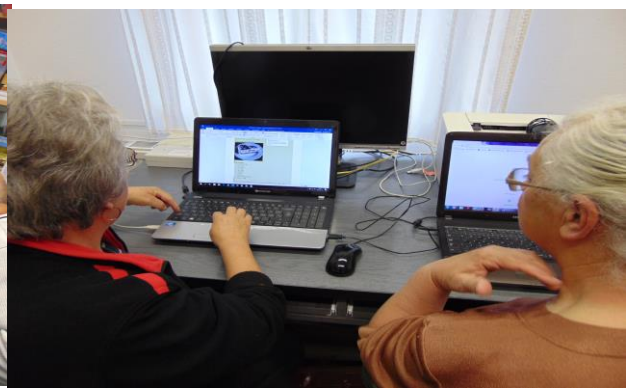
6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	**8**	**12**	**10**	**20**	**15**	**7**
41-45 év (TS 042)	Fő	2	0	2	3	0	0
	%	25,00%	0,00%	20,00%	15,00%	0,00%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	0	1	0	1	2	0
	%	0,00%	8,33%	0,00%	5,00%	13,33%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	4	3	2	2	3	1
	%	50,00%	25,00%	20,00%	10,00%	20,00%	14,29%
56-60 év (TS 045)	Fő	0	0	1	2	3	3
	%	0,00%	0,00%	10,00%	10,00%	20,00%	42,86%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	0	1	1	1	0	0
	%	0,00%	8,33%	10,00%	5,00%	0,00%	0,00%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal							

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglakoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Az általános iskolában a számítógép használatának ismeretét sajátíthatták el vállalkozó szellemű nyugdíjasaink.

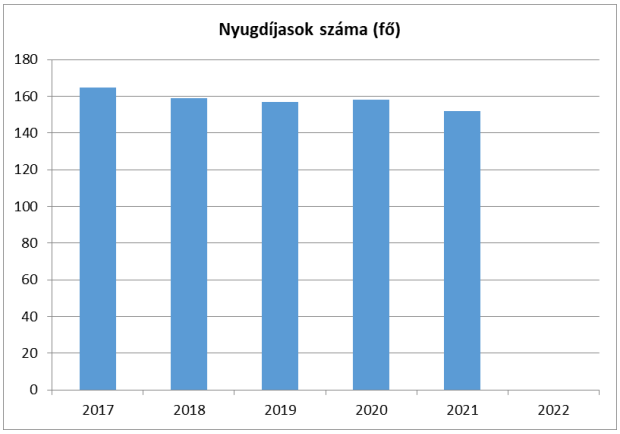
c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.
A legtöbb vállalkozásnál kevéssé, vagy egyáltalán nem aknázzák ki az idősebb munkaerő tudásátadással kapcsolatos hasznosságát. Az idősödő munkavállalók munkavállalással, munkavégzéssel kapcsolatos esélyegyenlőtlenségét főként a romló egészségi állapotból és a képzettségbeli hiányosságokból eredő problémákra vezetik vissza a munkaadók, amely problémák költségessé teszik az idősödő munkavállalók alkalmazását. Ugyanakkor a munkaadók keveset tesznek az idősödő munkavállalók képzettségi szintjének és egészségügyi állapotának javítása érdekében. A hatályos jogszabályi előírások a nyugdíjas foglalkoztatást most már 5 évvel kitolják, s egyébként is megnehezítik a már nyugdíjba vonultak számára is.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;
Az idős embereknek az életkor előrehaladásából természetszerűleg fakadó egészségügyi problémái különösen indokolják, hogy számukra kiemelten biztosított legyen az egészségügyi, ápoló-gondozó ellátásokhoz való hozzáférés. Az idősek szolgáltatásokhoz való hozzáférését, különösen a gyógyászati segédeszközökkel közlekedőkét, nagymértékben befolyásolja az épített környezet akadálymentessége.

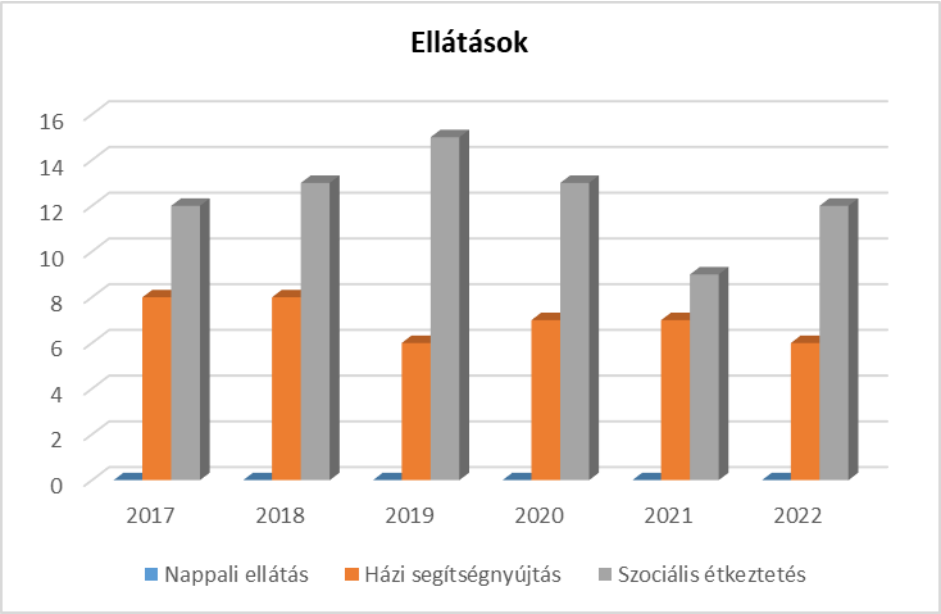
6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma
(Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)

Év	**Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma** (TS 063)	**Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma** (TS 064)	**Összes nyugdíjas**
2017	59	106	165
2018	57	102	159
2019	55	102	157
2020	56	102	158
2021	53	99	152
2022	n.a.	n.a.	-
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2017	108	0	8	12
2018	105	0	8	13
2019	118	0	6	15
2020	116	0	7	13
2021	117	0	7	9
2022	115	0	6	12
Forrás: TeIR, KSH Tstar				

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;
Az idősek többségének a kultúrára, szórakozásra már nagyon kevés pénz jut, az egyre növekvő rezsiköltségek, gyógyszerkiadások miatt nemigen gondolnak szórakozásra. Igyekeznek kihasználni a Nyugdíjas Klub adta lehetőségeket, ahol ingyenesen vagy nagyon kedvezményesen jutnak kulturális és szórakozási lehetőséghez.

c) idősek informatikai jártassága;
Egy részük jártas, többen használják a közösségi oldalakat.

d) a generációk közötti programok.
A generációk közötti programokra; Falunap, Szüreti nap, a Falukarácsony Ezeken a rendezvényeken a legkisebbektől kezdve a legnagyobbakig képviseltetik magukat településünk lakói a civil szervezetek kezdeményezésére. Az óvodások, az iskolások, a tánccsoport tagjai, a műsoraikkal színesítik a rendezvényeket.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Feladatként jelentkezik az egészségfejlesztéshez szükséges szemlélet és tudatosság erősítése. Hangsúlyt kell fektetni az alkalomszerű szűrések, szervezett, célzott népegészségügyi szűrővizsgálatok biztosítására, a népbetegségnek számító betegségek kiszűrésére, különösen a vércukor, vérnyomás, koleszterin stb.; védőoltások beadására (influenza ellen). Fontos az idősödő és az idős korosztály számára az életmód tanácsadás, az egészségfejlesztő közösségi programok, szűrővizsgálatok, amelyek lehetőségek biztosítanak az egészséges életmód és lelki egészség megőrzésére, valamint nagyban hozzájárulnak az elsődleges és másodlagos megelőzéshez, valamint az egészség megőrzéséhez. Idősek biztonságának további két meghatározó eleme az otthonuk védelme, a lakásbetörések megelőzése, a 60 év felettiek áldozattá válásának elkerülése. Az idős állampolgárok a bűnelkövetések szempontjából fokozott veszélynek kitett csoport.

Tapasztalataink szerint kevés ismerettel rendelkeznek a potenciális veszélyeket illetően. Feladat az idősek részére az áldozattá válás megelőzését szolgáló ismeretek terjesztése, felhívni a figyelmüket a fokozottan veszélyeztető bűncselekmények jellegére, részükre figyelemkeltő előadások, ismeretterjesztő anyagok minél szélesebb körben történő eljuttatása. Ezért fontos a személyes biztonság, a saját tulajdon védelmében történő segítségnyújtás.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
egyedüllét	jelzőrendszer orvosok, rendőrség bevonásával
elszegényedés	családsegítő szolgálat által lehetőségek ismertetése
bűncselekményeknek fokozottan ki vannak téve	tájékoztatás, segítségnyújtás
kapcsolatok szélesítése	számítógépes ismeretek elsajátítása

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

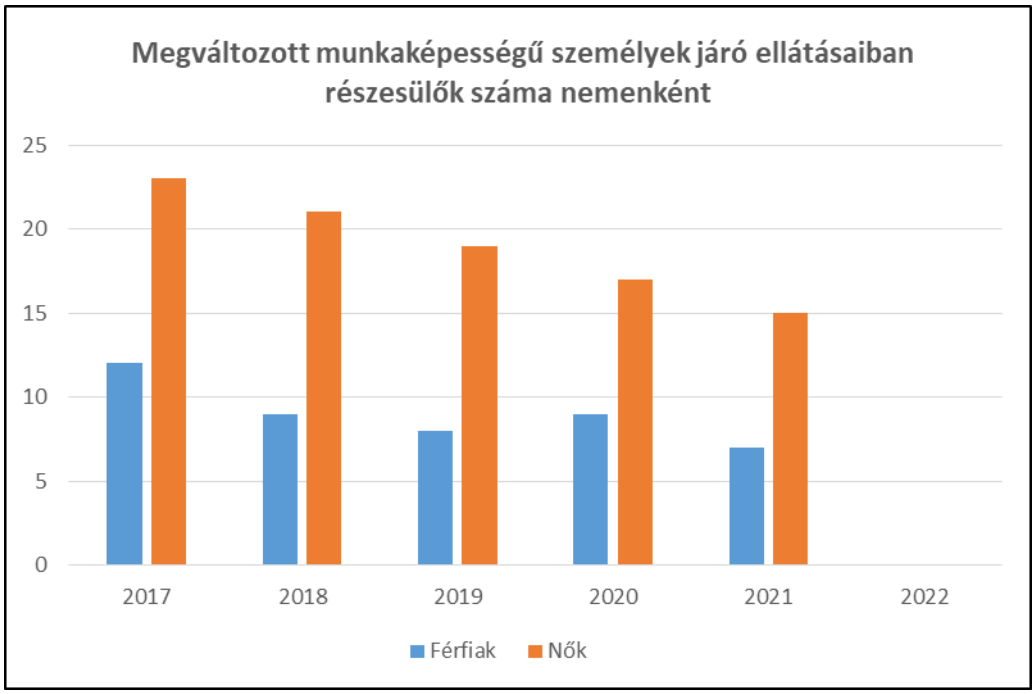
7.1 A településen fogyatékossággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2017	12	23	35
2018	9	21	30
2019	8	19	27
2020	9	17	26
2021	7	15	22
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	**Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma** (TS 128)
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók	

a) fogyatékossággal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A Fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló Egyezmény kimondja, hogy a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult.

A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető.

Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát - lehetőség szerint - biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

A tartós egészségügyi problémákkal, illetve fogyatékkal élő emberek munkaerő-piaci lehetőségei erősen behatárolódtak. A foglalkoztatásukat nehezítik a széleskörű fogyatékossági típusok és fokozatok. A különböző fogyatékossági típusok más-más lehetőségeket és igényeket generálnak mind a munkavállaló, mind a munkaadó részéről.

Pörbölyön nincs mód védett foglalkoztatásra

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén; Nem érkezett megkeresés

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Szükség esetén biztosított a házi segítségnyújtás

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élők eltérő típusú pénzbeli és természetbeni ellátásokban részesülnek, melyek többségét a Magyar Államkincstárnál igénylik a jogosultak. Állami ellátásban részesülnek. Többletellátásként vakok személyi járadéka kerülhet megállapításra, illetve adókedvezmények.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Az Európai Unióhoz történő csatlakozás egyik feltétele, hogy az állampolgárok – köztük a fogyatékossággal élő emberek – számára megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén; a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkaalkalmak, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is. Kiemelt prioritásként a minőségi szolgáltatások egyenlő hozzáférésének megteremtése fogalmazható meg.
Biztosítani kell az esélyegyenlőséget az intézményes ellátások szolgáltató jellegének erősítésével, az intézmények kiépítésével, korszerűsítésével és átalakításával, illetve a lakókörnyezeti és az integrált formában történő ellátásszervezés erősítésével.

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Településünkön háziorvosi vegyes körzet, egy fiókgyógyszertár és védőnővel ellátott védőnői szolgálat látja el az egészségügyi alapszolgáltatásokat. A szakorvosi járó beteg ellátás a Szekszárdi rendelőben biztosított

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A közintézmények akadálymentesítése nem teljes

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Nem akadály mentesített

d) munkahelyek akadálymentesítettsége; Nem akadály mentesített

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége; Nem akadály mentesített

f) fogyatékossággal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossággal élő személyek nappali intézménye stb.);

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

7.4. Fogyatékossággal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Intézményeinkben, az orvosi rendelők, az oktatási intézmények, a művelődési ház, valamint a sportpálya akadálymentesség nem valósult meg.

7.5 A fogyatékossággal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Közlekedésük szempontjából a járdák felújítása egy nagyon fontos feladat, ami 2022.évben egy sikeres pályázat segítségévek megvalósult.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Fizikai akadálymentesítés hiánya	Középületet akadály mentesíteni, pénzügyi forrás biztosításával (kizárólag nyertes pályázat).

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Szabadidő hasznos eltöltése, generációk találkozása	Programszervezés és folyamatos pályázatfigyelés

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A civil szervezetek, egyházi szervezetek és az önkormányzat tulajdonában álló szolgáltató szervezetek együttműködése zavartalan.

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A településen az alábbi civil szerveződések működnek, amelyek összefogják a helyi lakosokat és programjukkal segítik a közösségi életet.

- Pörbölyi Hagyományőrző Egyesület
- Polgárőr Egyesület
- Pörböly Jövője Alapítvány
- Bodza Lovas Sportegyesület

A községi rendezvényeket, így a falunap, falukarácsony, gyermeknap, lovas kupa, közösen szervezik és bonyolítják le.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége. Nem alakultnemzetiségi önkormányzat

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A civil szervezek közül többen részt vesznek a hagyományőrzésben, a közösségépítésben, idősek részére szervezett programokban.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában. A településen ilyen nincs.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A HEP elkészítése, illetve a következtetések levonásának áttekintése közösen. A helyzetelemzés előkészítésében részt vettek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek.

b) az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A település honlapján az anyag előrehaladásáról folyamatosan tájékoztatást adunk és észrevételi lehetőséget biztosítunk. Elfogadása előtt a helyi honlapon és újságban hirdetjük meg.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegény-ségben élők	Rászorulók, mélyszegénységben élők támogatása	A Belügyminisztérium által évről-évre meghirdetett szociális tüzelőanyag-pályázatra minden alkalommal sikeresen pályázunk
Gyermekek	Szabadidő hasznos eltöltése, gyerekprogramok szervezése	A szabadidő hasznos eltöltése
Idősek	Korosztályok közeledése egymáshoz;	Idős emberek elfogadása, a korosztályok közeledése egymáshoz
Nők	Kismamák és kisgyermeket nevelők	Baba-Mama Klub; Nők hagyományőrző tevékenysége
Fogyatékkal élők	Közintézmények akadálymentesítése	Pályázati források keresése
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	Lehetőség szabadidős tevékenységek körének bővítésére;	Programszervezés és folyamatos pályázatfigyelés

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák a helyi közösségi életbe beilleszkedve, a közösségi normákat betartva képesek élni.
Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők életkörülményei javuljanak.
Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek oktatását, sportolását, egészségét, fejlesztését
Folyamatosan odafigyelünk az idősek életkörülményeire, egészségi állapotára, ellátására
Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a megbecsülést a családon belül és a munkahelyeken.
Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők, a programokon való akadálymentes elősegítésére, egészségi állapotukra.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Rászorulók, mélyszegénységben élők támogatása	Fűtéstámogatás	Megkönnyíteni az idősek, rászorulók életét	Lakosság életkörülményeinek javítása	Új Roma Stratégia	Adatgyűjtés	Polgármesteri hivatal, Családsegítő szolgálat	2029. 02. 06. (kedd)	Szociális tűzifa igénylés	Pénzügyi, pályázat, polgármester	Pályázat figyelés	Szociális alapszolgáltatások, szakosított ellátások
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Szabadidő hasznos eltöltése	A gyermekek szabadidő eltöltése, hasznos elfoglaltságok	Szülők segítése a szünidőben	Igényfelmérés a programokhoz	"Legyen jobb a gyermekeknek „Nemzeti Stratégia	Kapcsolatfelvétel az iskola, óvoda és a szülők segítségével	Önkormányzat	2029. 02. 06. (kedd)	A gyermekek kulturált, hasznos elfoglaltságot találnak	Családsegítő, Iskola, Óvoda, Civil szervezetek, helyiség, pályázati és pénzügyi támogatás	Folyamatos kapcsolattartás, megfelelő pályázati forrás, programszervezés	Gyermek és ifjúságvédelem, ifjúsági feladatok térségi szintű koordinálása
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Kismamák és kisgyermeket nevelő szülők	A szülés után tartósan otthonmaradó kismamáknál magányérzet, depresszió alakulhat ki.A mozgástér beszűkül.	Harmonikusabb családi élet, problémakezelés javítása.	Fenntarthatósági fejlődés stratégia	" A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban	Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése. Játszóterek, zöldterületek közparkok tervszerű felújítása.	Védőnői szolgálat, Civil szervezetek, önkormányzat, művelődésiház, könyvtár	2029. 02. 06. (kedd)	A megvalósult programok	Védőnő, terem biztosítása, 5 fő	Védőnői szolgálat jelzései, kapcsolattartás.	Család, gyermek és ifjúságvédelem
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Korosztályok közeledése egymáshoz	Időskori egyedüllét, elmagányosodás	Idősek elmagányosodásának visszaszorítása. A családtagok szemléletformálása a korosztály törődésével kapcsolatban. Közös programok szervezése a fiatalabb generációval.	Fenntartható fejlődési stratégia	Idősügyi Nemzeti Stratégia	Az aktivitást megőrző programok, szolgáltatások szervezése.	Szociális alapszolgáltató és Gyermekjóléti Központ, Művelődésiház, Könyvtár, Civil szervezetek, Önkormányzat	2029. 02. 06. (kedd)	Elszigetelten magányban élők aránya, az idős korúak számából.	Házi segítségnyújtás, önkormányzat, óvoda, iskola, civil szervezetek, pénzügyi forrás egyedülálló 65-95 éveseket érintő probléma	Közösségi élet, kapcsolattartás a célcsoport tagjaival, folyamatos helyzetfelmérés.	Személyes gondoskodás körébe tartozó ellátások szervezése
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Pályázati források figyelése és megvalósítása akadálymentesítéshez	Nem valósult meg a közintézmények fizikai akadálymentesítése. A fogyatékosok számára is elérhetővé kell tenni minden közintézményt, szolgáltató egységét.	Akadálymentes közintézmények, középületek	Település népességének megtartása, életszínvonalának növelése	Országos Fogyatékosságügyi Program	Pályázati lehetőségek figyelése, megfelelő pályázat esetén pályázat benyújtása.	Önkormányzat	2029. 02. 06. (kedd)	Teljes körű fizikai akadálymentesség megvalósulása a közintézményekben.	Pályázati lehetőség, költségvetés, településrendezési terv, önkormányzat, 3-5 fő	Folyamatos pályázat figyelés	Közös építési szabályzatok, településrendezési tervek készítésének elősegítése, koordinálása

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

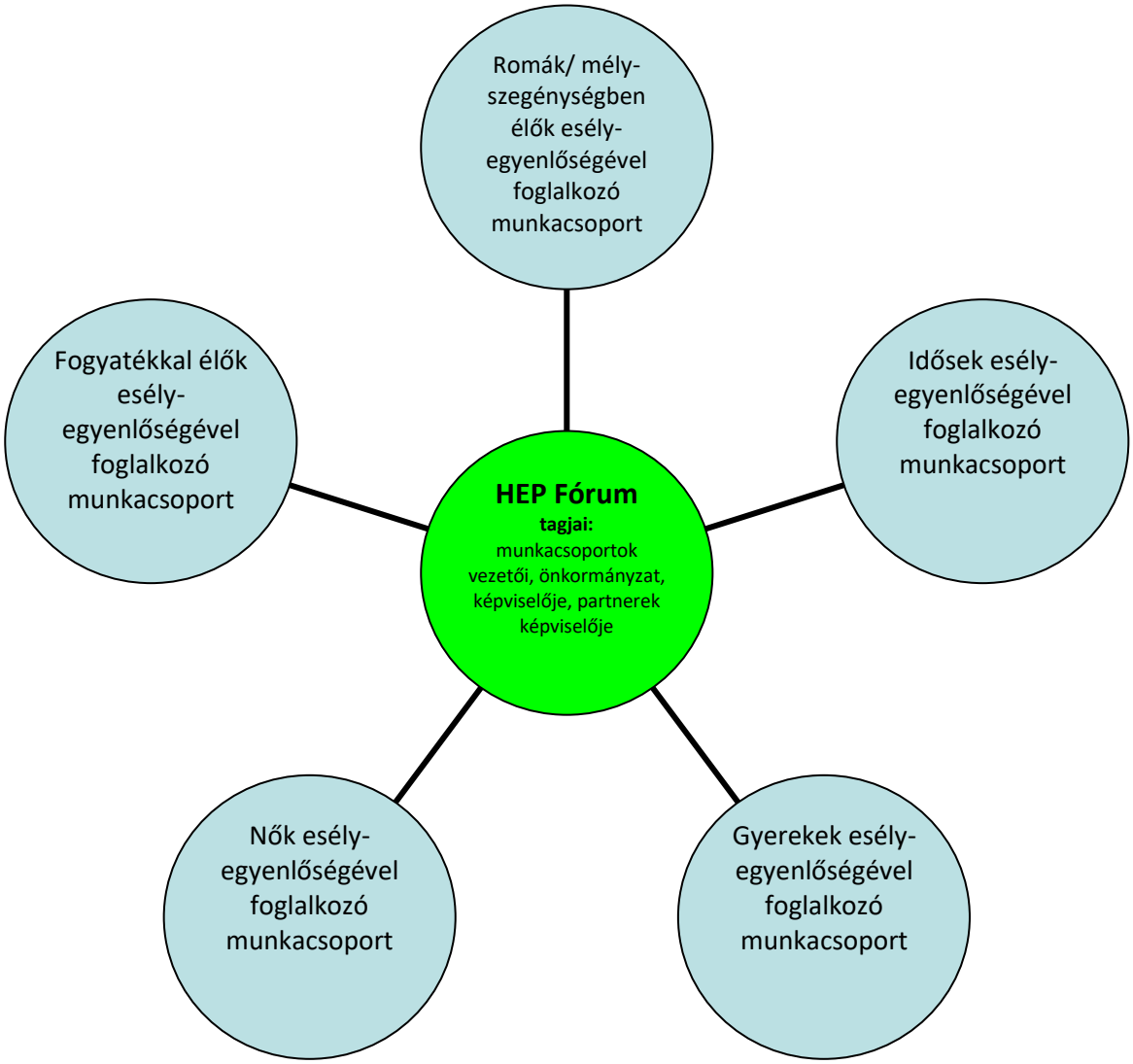
3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet.
HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:
- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.
A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.
A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.
A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
    - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
    - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
    - Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.
Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.
Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Pörböly község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Pörböly község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és …… számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Dátum Aláírás

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA